

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 274 (12.599)

Trst, četrtek, 20. novembra 1950

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764922 (1 linije)

P.F. 132
66001 KOPER

OSREDNJA KNJITKA

21
85723

B554 1

primorski

dnevnik

Komu zvoni

BOGO SAMSA

Včeraj so strelj iz strojnice pokosili mladega ribiča. To se je zgodilo na italijansko-jugoslovanski meji, ki je in mora biti meja miru, sožitja in sodelovanja. Nasilna smrt, ne glede na uradno ugotovljene objektivne okoliščine, je globoko pretresla vse obmejno prebivalstvo, saj je vsako človeško življenje tako dragoceno, da se globoko užaloščeni in pretreseni klanjamo ob tej hudi izgubi.

S tem občutkom pišemo prvi komentar, občutkom užaloščenosti, pa tudi obžalovanja in obsodbe dejanja, ki se na naši meji ne bi smelo nikoli več zgoditi. To ni meja dveh sovražnih držav, to ne sme biti meja sovraštva in na njej se ne sme nobeni spori reševati s silo. Zato tudi jasno in odločno obsojamo smrtonosni strojnični rafal, izstreljen z motornega čolna jugoslovanske milice. V kroniki podrobno opisujemo dogodek, izredno ostro reakcijo uradne Italije, od ministrstva za zunanje zadeve pa vse do predsedstva vlade in naših krajevnih krogov. Občuteno in humano prizadeto opisuje naš kronist turobno ozračje v Gradežu in reakcije neposredno prizadetih.

Pa vendar je treba tudi ugotoviti formalno točnost in korektnost takojšnjega uradnega jugoslovanskega sporočila in dejstvo, da je tudi tokrat šlo za ponovno kršenje teritorialnih voda in za izigravanje jasnih navodil uradno opolnomočenih obmejnih organov suverene države. Na meji se ne sme streljati, to ponovno poudarjamo, toda treba je tudi spoštovati mejna pravila in vsaka mladostna prešernost in izziivanje sta vedno hudo kočljiva.

Dramatični dogodek ne sme biti povod za oživljanje sovraštva, za ustvarjanje napetosti, temveč vzrok več, da se dokončno sporazumno reši problem ribolova in drugih odprtih vprašanj, kot je bilo načrtovano na zadnjem sestanku obeh zunanjih ministrov.

Predvsem pa opozarjamo na upravičeno bojazen in zaskrbljenost slovenskega prebivalstva, da bo ponovno tarča raznih šovinističnih izbruhov. Na kroniki objavljamo vesti o fašističnih mazaških akcijah in - kar je mnogo huje - o poskusu podtaknjenja požara, s čimer so bila ogrožena človeška življenja. Včeraj se je po Trstu že govorilo o šovinističnih manifestacijah starega kova. Na obzorju je nevarnost nove protislovenske gonje.

Komu zvoni? Je napisal pred torki leti pesnik. Ko bo zvon v Gradežu zadnjič zazvenel na poslednji poti ubitemu ribiču, bo zazvonil vsem nam, vsem ljudem dobre volje na tej in oni strani meje. Tega se moramo vsi zavedati.

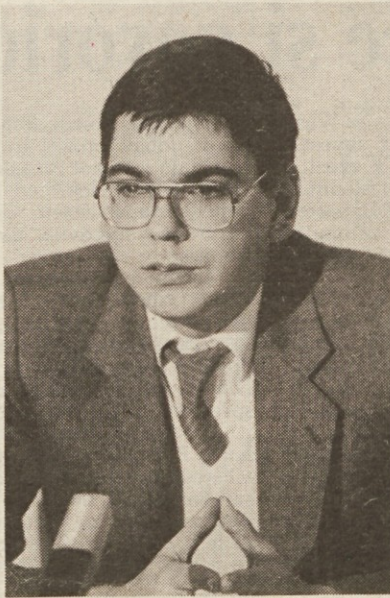
S strojničnim rafalom patrolnega čolna koprške milice

Mlad gradeški ribič tragično ubit v jugoslovanskih teritorialnih vodah

Ostre reakcije italijanske vlade in političnih strank - Uradno sporočilo preiskovalnega sodnika v Kopru - Tragični dogodek globoko odjeknil v Gradežu in na obeh straneh meje

Ribiška ladja Aurora v koprskem pristanišču po včerajšnjem incidentu

Preiskovalni sodnik G. Velkaverh

Po zavrnitvi proračuna ministrstva za šolstvo

Poslanska zbornica včeraj zavrnila proračun obrambnega ministrstva

RIM — »Vojna zaradi orožja« med republikanci, socialisti in delom demokristjanov je včeraj požela prve žrtve. Pozno sinoči je poslanska zbornica, ob odločilnem glasovanju številnih prostostrelcev, zavrnila proračun obrambnega ministrstva. Za proračun je glasovalo 275 poslancev, proti pa se je izreklo 278 poslancev. Spadoliniju sta manjkala torej samo dva glasa, vendar pa se je, glede na imena prisotnih, najmanj 50 poslancev strank vladne večine izreklo proti onbrambnemu ministru. Načelnik demokristjanske skupine Martinazzoli je takoj komentiral, da jih je za večino preveč. Gre torej za dokaj značilen simptom počutja znotraj vladne večine. Napetost je taka, da je na tej osnovi KPI zahtevala od strank vladne večine, naj formalno sprožijo vladno krizo. Zaradi tega so komunisti tudi zapustili zbornico iz protesta proti napovedani vladni seji, na kateri so odobrili nov proračun obrambnega ministrstva.

Obracun ministrstva za šolstvo, ki so ga zavrnila predsinočnjim, torej ni ostal osamljen. Če je bilo moč torkovo glasovanje pojmovati kot osebno ne-

zaupnico Falcuccijski (KPI je tudi predstavila formalno zahtevo po odstopu ministra za šolstvo), pa ima glasovanje o Spadoliniju izrazito politično vsebino. Gre namreč za očiten rezultat polemik med socialisti in republikanci — ki v določeni meri zadevajo tudi Andreottija — v zvezi s prodajanjem orožja Iranu in nekaterim drugim državam kljub izrecni prepovedi.

Načelnik poslanske skupine KPI Zangheri je včerajšnje glasovanje ocenil kot izrazito politični dogodek ter je dodal, da vlada ne razpolaga več z zadostno večino, da bi bila kos svojim nalogam. Zangheri je zato pozval vlado, naj sprejme »logične zaključke«, skratka, naj odstopi. Drugačno je bilo seveda mnenje strank vladne večine, še zlasti republikanca Battaglie, ki je dejal, da je stanje povsem enako kot v torek in da mora zato vlada odobriti nov proračun obrambnega ministrstva; negativno glasovanje je, po njegovem mnenju, uperjeno proti celotni vladi. Izjava, ki je bila očitno uperjena tudi proti Craxiju, a je socialisti niso komentirali.

G. R.

Mlad gradeški ribič je včeraj dopoldne izgubil življenje v jugoslovanskih teritorialnih vodah, nekje med Savudrijo in Piranom. Zadele so ga svinčenke rafalov jugoslovanskih miličnikov, ki so streljali proti ribičkemu čolnu Aurora, ker se slednji, kljub večkratnim pozivom, ni hotel ustaviti in je posadka hotela z begom zapustiti jugoslovanske vode.

Do tragičnega dogodka je prišlo okoli 9. ure, ko so, kot je na sinočni tiskovni konferenci v Kopru dejal preiskovalni sodnik Gregor Velkaverh, jugoslovanski miličniki zasačili italijansko ribiško ladjo v jugoslovanskih vodah ter jo skušali na več načinov zaustaviti. Gradeški ribiči pa se niso odzvali pozivu in so nadaljevali s plovbo. Miličniki so najprej streljali v morje, nakar so izstrelili tri rafale proti premcu. Pri tem so zadeli 24-letnega kapitana ladje Bruna Zerbina, ki je bil pod kabino za krmarjenje. Zerbini je bil pri prči mrtev.

Jugoslovanske oblasti so takoj uvedle preiskavo in zaslislale ostale tri člane posadke, ki so se vsekakor že sinoči vrnili v Gradež. O dogodku je bil takoj obveščen italijanski generalni konzul v Kopru Felice Scauso.

Včerajšnji dogodek je globoko odjeknil v Italiji in še zlasti v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Na včerajšnji vladni seji je predsednik vlade Craxi odločno obsodil poseg jugoslovanske milice, zunanje ministrstvo pa je veleposlaniku SFRJ v Rimu Skataretiku izročilo protestno noto z zahtevo po podrobnem poročilu o dogodku ter po ustanovitvi posebne preiskovalne komisije. Številni parlamentarci so že vložili vprašanja in interpelacije, kar seveda pomeni, da bo, o tem incidentu v kratkem razpravljala parlament. Vsi obsojajo dejanje ter izražajo globoko zaskrbljenost in obžalovanje zaradi jugoslovanskega posega po orožju ter obenem dodajajo zahtevo po čimprejšnji sklenitvi sporazuma med Italijo in Jugoslavijo o ribolovu na Jadranu. Neofašisti pa so seveda dogodek izkoristili za novo politično gonjo proti Jugoslaviji.

Tudi v deželi Furlaniji-Juljski krajini je bilo zabeležiti vrsto ostrih reakcij. Tako predsednik deželne vlade Biasutti kot tudi predsednik deželnega sveta Solimbergo sta obsodila dejanje in izjavila, da gre za dogodek, ki je v nasprotju s temeljnimi načeli omikanega sožitja in strpnosti.

Najbolj čustveno pa je seveda dogodek odjeknil v Gradežu samem, kjer so številni ribiči in tudi drugi občani z zaprepadenostjo sprejemali vesti o streljanju pred istrsko obalo.

NA 3. STRANI

Nogomet: kvalifikacije za EP (under 21)

Skromen start »azzurrov«

EMPOLI — V svojem prvem kvalifikacijskem srečanju za evropsko prvenstvo za nogometaše pod 21. letom je Italija včeraj v Empoliju igrala le neodločeno z 1:1 proti Švici. »Azzurri« torej niso najbolje pričeli svoje nastope v tem tekmovalstvu, v katerem so s prejšnjo generacijo osvojili drugo mesto v Evropi in predvsem navdušili z igro. Treba pa je priznati, da je bilo to le drugo srečanje Maldinijevih varovancev (pred včerajšnjim nastopom so igrali le prijateljsko tekmo z Avstrijo).

Včeraj so odigrali tudi tri kvalifikacijska srečanja za EP v članski konkurenci. V najzanimivejši tekmi pa se je morala Platinijeva »Francija« zadovoljiti v gosteh z NDR z 0:0.

Prezgodaj razburjenje zaradi obvezne menjave

BEOGRAD — Pred časom je jugoslovansko javnost precej razburkala novica, da je vlada predlagala uvedbo obvezne menjave deviz na mejnih prehodih. V zvezi s tem je bilo nato še nekaj dodatnih razlag omenjenega predloga, med drugim je ukrep pravzaprav veljal le za turiste iz tistih držav, kjer podobno »prisilo« že izvajajo, da naj bi šlo torej za recipročni ukrep. Včeraj pa je članica jugoslovanske vlade Nevenka Neralić pojasnila, da osnutek sprememb deviznega zakona predvideva samo možnost, da ZIS uvede obvezno menjavo deviz za dinarje. Vsekakor pa bo zvezi izvršni svet skrbno preučil vsa dosežena opozorila ter upošteval mnenja iz dosedanjih razprav ter razprav, ki bodo še sledile v zboru republik in pokrajin skupščine SFRJ. Glede tega se bodo posvetovali tudi s turističnim gospodarstvom ter vsestransko preučili vse možne učinke takšnega ukrepa. Šele potem se bo ZIS dokončno odločil, ali bo sploh izkoristil možnost iz zakonodaje (če bo takšna sprejeta). Preplah je torej (še) odveč...

Vodja oddelka v finančnem ministrtvu Madžarske dr. Šandor Dyoergy pa je zanikal novice, da je vlada sprejela sklep o odpravi obvezne zamenjave dinarjev za forinte za Jugoslovane, ki vstopajo v Madžarsko. Neki visoki madžarski funkcionar je izjavil, da bi morali ukiniti ta ukrep, kar so objavili nekateri jugoslovanski časopisi, vendar so v ministrtvu sporočili, da je to njegovo zasebno mnenje. (dd)

Kako je s sporazumom o ribolovu?

SANDOR TENCE

RIM — Italijansko-jugoslovanska razhajanja okrog vprašanja ribolova na Jadranu se dejansko vlečejo že celih šest let in to zaradi nesprejemljivih stališč, ki se pojavljajo enkrat na eni, enkrat na drugi strani. Stari sporazum je zapadel leta 1980, takoj zatem so se začela pogajanja, ki so po daljšem zastoju sedaj, kot kaže, prešla v operativno fazo. Globalni sporazum vsekakor ni še za vogalom. Italija bi na podlagi tega sporazuma dala na razpolago ladje in poskrbela za njihovo tehnično opremo, Jugoslavija pa bi odprla svoje teritorialne vode tem družbam z mešanim kapitalom.

Odpori za ustanovitev mešanih družb, kot smo lahko izvedeli iz italijanskih virov, prihajajo z obeh strani Jadrana, posebno iz Dalmacije in iz okolice Ancone, a tudi iz nekaterih ribiških pristanišč iz Veneta. O tem pretečnem vprašanju sta se v ponedeljek in torek intenzivno pogovarjala zunanja ministra Andreotti in Dizdarevič. Šef jugoslovanske diplomacije je pred odhodom v domovino na tiskovni konferenci v Rimu izjavil, da sta delegaciji izčrpno obravnavali to problematiko ter izrazili pripravljenost, da pride čimprej do celovitega razčiščenja in torej do ustreznega sporazuma.

Italija je bila v preteklosti zaradi problemov ribolova večkrat v polemiki z nekaterimi sredozemskimi državami, posebno s Tunizijo. Incidenti, pri katerih sta izgubila življenje dva ribiča, več pa jih je bilo ranjenih, so se dolgo let vrstili kot na tekočem traku, vse dokler nista državi, pred poldrugim letom, podpisali politični sporazum, ki je še danes v veljavi.

Nevarno stopnjevanje desničarskega rovarjenja

NA 4. STRANI

Zaskrbljujoče stopnjevanje nasilja na Filipinih

Vrsta atentatov terjala pet mrtvih v eksploziji ranjenih dvanajst oseb

MANILA — Zeankrat so še brez imena avtorji treh atentatov, ki so včeraj na Filipinih ponovno zahtevali težak krvni davek.

Neznanci so tokrat udarili v pokrajini Pampanga, kakih 40 kilometrov severno od Manile in v prestolnici. V pokrajini Pampanga so umorili poveljnika policije iz Guague Conrada Vituga in vodjo policije iz Poraca Bonifacia Garcio.

V kraju San Jose del Monte, prav tako severno od Manile, pa so neznanci ustrelili političnega predstavnika konservativne stranke in Enrilovega sodelavca Davida Puzona. Žrtvi tega napada sta bili tudi Puzonov odvetnik Manuel Viloria in sofer Romeo Reyes, ki sta bila z njim v avtomobilu.

V Manili je nato v večernih urah počila bomba v pritličnih prostorih veletrgovine Sm Shoemart. V eksploziji, ki je povzročila veliko gmotne škode, je bilo ranjenih dvanajst oseb.

Prerešetano truplo nekdanjega poslanca Puzona v mrtvašnici (Telefoto AP)

Po ekološki katastrofi v Švici

Tudi v ZRN preiskava o varnosti v tovarnah

BONN — Minister za okolje ZRN Walter Wallmann je odredil, naj skupina izvedencev preveri varnostne sisteme v zahodnonemških kemijskih tovarnah in potem iznese predloge za njihovo izboljšanje. Za to se je odločil zaradi hudih posledic prvonovembrske ekološke katastrofe v Švici.

Kot znano, je izbruhnil tedaj v eni od tovarniških hal kemijsko farmacevtske družbe Sandoz v Baslu požar, toda gasilci niso imeli na razpolago zajetja za uporabljeno vodo, tako da se je z njo vred izteklo v Ren okrog 30 ton strupenih kemikalij. Vodstvo družbe je ostro kritiziral sam švicarski predsednik Alphons Egli: »Pred izgradnjo skladišč v Schweizerhallu bi bili moralo upoštevati možnost požara, ker pa tega ni storilo, mora zdaj prevzeti odgovornost, ki si jih je naložilo.« Egli je dejal, da tehnologija ne sme napredovati hitreje od človeka,

ampak mora biti tehnološki razmah pod nadzorom človeka.

Švicarska vlada je na sestanku ministrov za okolje vseh držav, skozi katere teče Ren (1320 kilometrov vse do Severnega morja), obljubila poravnava odškodnine. Celovita škoda znaša več sto milijonov švicarskih frankov, treba pa jo je preračunati. Zahodnonemški minister Wallmann je to že naročil upraviteljem prizadetih dežel (Baden-Württemberg, Hessen, Severna Vestfalija idr.); te morajo zadevne sezname predložiti do 19. decembra, ko se spet sestanejo ministri za okolje. Takrat bo govor tudi o določilih proti onesnaževanju, ki jih je izdala EGS po katastrofi v Sevesu (10. julija 1976) in ki so jih zaenkrat osvojili samo v Luksemburgu, Franciji, Vel. Britaniji in le deloma v ZRN. Določila predvidevajo uvedbo posebnih alarmnih sistemov za primer kemijske nesreče.

Nasprotujoče si govornice o Shultzovem odstopu

NEW YORK — Po trditvah Public Radia iz Washingtona je državni sekretar George Shultz obvestil predsednika Reagana, da bo zaradi afere v zvezi s tajno prodajo ameriškega orožja Iranu, v naslednjih mesecih odstopil. Tako Bela hiša kot State Department sta omenjene trditve kategorično zanikala. Shultz je v podobnih okoliščinah pred leti odstopil tudi kot član Nixonove administracije.

Kljub temu pa po Washingtonu že nekaj dni vztrajno krožijo govornice, da bo ameriški državni sekretar George Shultz, zaradi nasprotovanja tajnim pošiljkam ameriškega orožja Iranu, v kratkem odstopil. V zadnjem pogovoru za TV mrežo CBS, je Shultz posredno priznal, da je o tem razpravljal s predsednikom Reaganom.

Kot izjavljajo nekateri neimenovani predstavniki administracije naj bi predsednik Reagan dosedanjega republikanskega senatorja iz Nevade Paula Laxalta že zaprosil naj nasledi Shultza na mestu državnega sekretarja. Omenjeni senator, ki sodi v krog Reaganovih družinskih prijateljev, se poteguje tudi za republikansko predsedniško nominacijo.

Zaenkrat vsi najvišji predstavniki Reaganove administracije govornice o Shultzovem odstopu ocenjujejo »kot čiste spekulacije«, ki nimajo nobene osnove. Med včerajšnjim obiskom argentinskega predsednika Alfonsina v Beli hiši je predsednik Reagan novinarjem izjavil, »da ne misli odstraniti nobenega izmed najvišjih funkcionarjev njegove administraci-

je. Njegove besede, »da ZDA nimajo v načrtu nadaljnjih dobav orožja Iranu«, tukajšnji komentatorji razlagajo vsaj kot začasno zmago stališč, ki jih zagovarja državni sekretar. Shultz bi kot pogoj, da še naprej ostane na tem mestu, zahteval od predsednika trdna zagotovila, da ne bo več pošiljal orožja Iranu.

Tiskovni predstavnik Bele hiše Larry Speaks je včeraj izjavil, »da predsednik sicer ni razveljavil sklepa od 17. januarja (z njim je svet za nacionalno varnost pooblastil, da lahko pošlje določene količine orožja v Iran), vendar pa ZDA v Iran ne bodo poslane novega orožja, dokler ne bo prišlo do pozitivnih sprememb v politiki te države.«

Omenjena izjava dokazuje, da najvišji funkcionarji Reaganove administracije še vedno nimajo enakega mnenja do tega vprašanja. Proti tajnim pošiljkam orožja Iranu je poleg državnega sekretarja Shultza tudi obrambni sekretar Caspar Weinberger, ki je v tajno poročilo predsedniku o tem vprašanju že lansko leto zapisal, »da so takšni predlogi absurdni.«

Bela hiša je včeraj tudi sporočila, »da predsednik nima namena odpustiti svojega svetovalca za nacionalno varnost admirala Poindexterja«. V zadnjih dneh padajo na njegov račun številne kritike češ da je v bistvu on nagovoril predsednika, naj se spusti v to tvegano tajno akcijo, ki je sedaj sprožila ne samo najhujšo krizo njegove administracije, temveč je ob-

latila tudi ameriški ugled v svetu. Admiral Poindexter je vodil tudi akcijo zavajanja ameriškega tiska med ameriško intervencijo na Grenado, akcijo dezinformacije v zvezi z dogajanjem v Libiji, ki je pripeljala do odstopa predstavnika za tisk State Departmenta Kelba, tajno pomoč protisandinističnim silam v Nikaragvi itd.

Nekateri vplivni člani kongresa trdijo, da je svet za nacionalno varnost prerastel v neke vrste »vlado v senci«, ki je odgovorna samo predsedniku ne pa tudi kongresu. Omenjeni organ ni opredeljen v ameriški ustavi, ustanovili pa so ga 1947. leta, da bi pomagal koordinirati zunanjepolitično dejavnost ameriškim administracijam. Nekateri bivši svetovalci za državno varnost, kot na primer Henry Kissinger so s svojim vplivom spravili ob vpliv in položaj že marsikaterega državnega sekretarja.

Včeraj sta se kritikam na račun Reagana pridružila tudi bivša predsednika Ford in Carter, ki tajne pošiljke orožja Iranu ocenjujeta kot eno izmed najbolj resnih napak, kar so jih ameriške administracije storile po vojni.

Predsednik Reagan bo imel nocoj tiskovno konferenco, na kateri bo osvetlil zadnja dogajanja znotraj njegove administracije in poskušal prepričati kongres, ki bo začel v petek preliminarne zaslišanja o tej aferi, da njegova administracija ni kršila zakonov, ki jih je sprejel kongres.

UROŠ LIPUŠEK

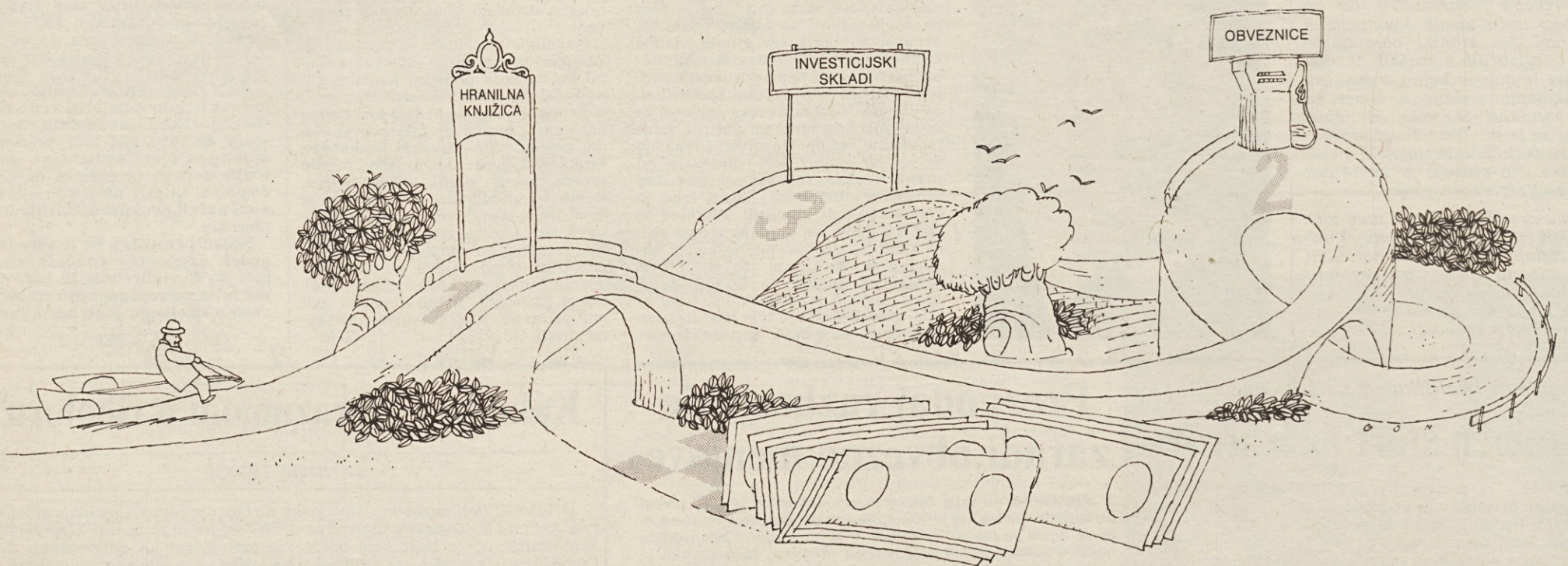
Odlikovanja pedagogom ljubljanske FSPN

LJUBLJANA — Na univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani so včeraj podelili odlikovanja številnim pedagogom fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo (FSPN). Najvišja odlikovanja za posebne zasluge in uspehe pri delu je izročila podpredsednica skupščine SR Slovenije Marija Zupančič-Vičar. Ostala priznanja (tokrat s strani fakultete) pa je podelil namestnik predsednika tamkajšnjega fakultetnega sveta. Slovesnost je potekala v okviru 25-letnice FSPN, katere osrednji del je bil že konec prejšnjega meseca.

Povedati gre, da je na omenjeni fakulteti doslej diplomiralo okrog 1.300 študentov in med temi tudi vrsta družboslovcev iz zamejstva. Trenutno obiskuje fakulteto nekaj študentov s Tržaškega, kar se pa tiče ostalih dejavnosti fakultete pa naj povemo, da že 23. leto izdaja revijo Teorija in praksa, ki izhaja v 4.500 izvodih in da je vsakoletna prirediteljica študijskih Zihertovih dnevov. (iv)

Igra varčevanja

Orion

Po podatkih raziskav so Italijani narod varčevalcev; in prihranek se v največji meri ustvari v družinah.

Ljudske banke (Banche Popolari) Furlanije-Juljske krajine nudijo tem družinam številne možnosti varčevanja.

V prvi vrsti je tu tradicionalno bančno varčevanje: hranilne knjižice, potrdila o vlogah, tekoči račun.

Varčujete lahko z vlaganjem denarja v klasične finančne oblike: državne

vrednotnice, delnice, obveznice.

Obstajajo pa tudi nove finančne oblike, kot na primer premičninski investicijski skladi in upravljanje s premičnim premoženjem.

Ljudske banke Furlanije-Juljske krajine nudijo torej varčevalcu številne, in ob tem zelo ugodne, možnosti varčevanja: z našo igro varčevanja in z našimi nasveti se boste lahko tudi zabavali ob vseh načinih varčevanja.

In če želite zvedeti še več, se oglasite pri naših okencih.

Ljudske banke Furlanije - Juljske Krajine
bližje kot kdajkoli.

Tragičen konec bega gradeških ribičev iz jugoslovanskih ozemeljskih voda

Patrolni čoln jugoslovanske milice je včeraj zjutraj okrog 9. ure opazil v predelu med Savud-rijo in Piranom italijanski ribiči čoln, ki je plul 1,8 navtične milje (okrog 3 kilometre) znotraj ju-goslovanskih ozemeljskih voda. Ko so se mu pri 0,9 milje miličniki približali, so z ročnimi signali ukazali posadki, naj ustavi čoln. Naslednje dra-matične minute, v katerih je izgubil življenje 24-letni gradeški ribič Bruno Zerbin, je preiskovalni sodnik koprškega temeljnega sodišča Gregor Velkaverh takole obnovil na sinočnji tiskovni konferenci: »Ker je ribiška ladja Aurora nadalje-vala z vožnjo, so delavci milice, z razdalje kakih 20 metrov, izstrelili opozorilni rafal. Z avtomat-sko puško so v morje, pred plovilo, izstrelili osem nabojev. Ladjo so skušali zaustaviti tudi tako, da so zavozili pred njo, vendar je nadalje-vala s plovbo, ne da bi spremenila smeri in zmanjšala hitrosti, pri čemer je nastala tudi ne-varnost trčenja. Za tem se ji je patrolni čoln pri-bližal z levega boka in miličniki so vedno z raz-dalje 20-25 metrov izstrelili s strojnico proti premcu tri rafale s skupno 19 naboji. Pri tem je bil, kot so pozneje ugotovili, pri prči mrtev po-veljnik ladje Zerbin, ki je obležal pri stopnicah pod kabino za krmarenje. Štirje strelji so ga za-deli v čelo, vrat, trebuh in levo dlan. Delavci milice so streljali v premec, ker so na krmi opa-zili dva člana posadke (bila sta to 35-letni Marco Clama in 26-letni Goffredo Amico), ki sta izpirala mreže, tretji mož (35-letni Moreno Lugnan) pa je bil v poveljniški kabini za krmilom. Poveljnika po vsej verjetnosti niso opazili, ker ga je skrivala pločevinasta stranica, ki so jo naboji večkrat pre-bili. V teku je preiskovalni postopek, ki mora ugotoviti, če je prišlo do nedovoljene uporabe

orožja. Zaenkrat kaže, da je bilo strelno orožje v celoti uporabljeno v okviru pooblastil.«

Trije ribiči so bili po tragediji popolnoma šokirani. Pozneje so preiskovalnemu sodniku v Kopru izjavili, da so bili prepričani, da plujejo v italijanskih vodah. Patrolni čoln so opazili, ven-dar je Zerbin krmarju dal povelje, naj vozi na-prej proti Gradežu. Na sodišču so ribiče zaslišali le kot priče. Ob 16. uri, ko je padal mrak, so odpluli nazaj. Temnih in izmučenih obrazov, niso hoteli odgovarjati na vprašanja novinarjev. Tudi z italijanskim generalnim konzulom v Kopru Fe-licejem Scausom niso bili gostobesedni. Težko je bilo nazaj v Gradež, kjer sta nanje čakali mati in zaročenka ubitega. Njegove posmrtno ostanke bodo po obdukciji verjetno že danes izročili dru-zini.

Ribiška ladja Aurora je bila last bratov Attilia in Morena Lugnana ter pokojnega Bruna Zerbi-na. Vsi so bili člani gradeške ribiške zadruga. Ko so miličniki opazili včeraj zjutraj čoln, so ribiči že nalovili okrog 200 kilogramov školjk in so se vračali proti Gradežu. Milica je zraven njihove-ga čolna opazila še drugega, nedaleč pa še nekaj italijanskih ladij. Včerašnji tragični dogodek se je pripetil, ko se v določenih tržških krogih še ni pomirilo vznemirjenje nad aretacijo ribiča Ni-cola Lugnana, ki so ga prejšnji teden miličniki aretirali približno na istem območju, v jugoslo-vanskih teritorialnih vodah. Lugnan se na pove-lje ni ustavil, tako da je prišlo do trčenja s pa-trolnim čolnom. Njega so aretirali in ga po nekaj dneh, proti kavciji 3 milijonov lir, izpustili na svobodo, preostalo posadko pa so takoj izpustili. Njegova ladja Airone je še sedaj pod zaplembo,

Posadka Aurore: Marco Clama, Goffredo Amico in Moreno Lugnan

ker je povzročila škodo na patrolnem čolnu. Prav v tem je odgovor na vprašanje, zakaj so ribiče in ladjo Aurora včeraj takoj izpustili. »Za povelja in smer vožnje je odgovoren poveljnik ladje. Auro-ra ni povzročila škode, zato torej nismo imeli nikakršnih razlogov, da bi jim prepovedali od-hod,« je pojasnil sodnik. Na specifično vprašanje konzula Scausa, ali je patrola spoštovala vsa pra-vila in opozorila, je sodnik Velkaverh odgovoril, da bo o morebitni odgovornosti treh miličnikov moral odločiti javni tožilec, vendar zaenkrat vse kaže, da so ravnali v skladu s pooblastili. Pouda-ril je še, da se koprsko temeljno sodišče ni niko-li ukvarjalo s podobnimi primeri, v kolikor so se doslej italijanske posadke, ki so jih zasačiliv ju-goslovanskih vodah, prilagodile povelju in usta-

vile. Postopek se je nato končal pri sodniku za prekrške z denarno globo.

Preiskovalni sodnik je po zaslišanju gradeš-kih ribičev nadaljeval preiskavo z zaslišanjem miličnikov. S tem delom preiskave bo končal predvidoma danes zjutraj, ko bodo tudi znani iz-vidi obdukcije. Svoje ugotovitve bo nato predal javnemu tožilcu, ki bo, kot rečeno, moral sklepa-ti o nadaljnjem postopku. Za danes zjutraj je že napovedal tiskovno konferenco, na kateri bodo znane podrobnosti o točnem položaju ladje in o dinamiki strelav. Vtis smo vsekakor imeli, da se koprsko sodišče ne zapira v preiskovalno tajnost in skuša nuditi sredstvom javnega obveščanja vse informacije.

NADJA FILIPČIČ

Ostre reakcije v parlamentu na incident ob istrski obali

RIM — Tragični incident vzdolž istr-ske obale je močno odjeknil tudi v Rimu. Pozno popoldne je zunanje mi-nistrstvo sklicalo jugoslovanskega ve-leposlanika v Italiji Skataretika in mu izročilo protestno noto, sinoči pa se je z dogodkom ukvarjal tudi ministrski svet. O incidentu bo vsekakor v krat-kem tekla beseda tudi v parlamentu.

Zunanje ministrstvo je o smrti mla-dega italijanskega ribiča zvedelo že v jutranjih urah preko informacij ita-lijanskega konzulata v Kopru in tržaške prefektуре. Funkcionarji Farnesine so takoj stopili v stik z ministrom Andre-ottijem, ki je iz Strasbourga, kjer je bil na delovnem obisku, zadalil načelnika političnih zadev, naj uradno skliče jugoslovanskega veleposlanika in naj mu izroči protestno izjavo. Z ministr-stva so istočasno stopili v stik tudi s predsednikom Craxijem, podpredsed-nikom vlade Forlanijem in podtajni-kom Amatom.

Dejanje je povsem neupravičeno, uporaba orožja pa je nedopustna, piše v sporočilu zunanega ministrstva, ki dodaja, da je ta dogodek v kričnem nasprotju z duhom prijateljstva in so-delovanja, ki povezuje obe državi in ki je tudi osnovno izhodišče osimskih sporazumov, kot je potrdil tudi nedavni obisk jugoslovanskega zunanega ministra v Rimu. Veleposlanik Bian-cheri, načelnik oddelka za politične zadeve Farnesine, je od jugoslovan-skega diplomatskega zastopnika za-hteval podrobno poročilo o dogodku ter istočasno tudi ustanovitev preisko-valne komisije, ki bi čimprej razčistila incident. Skataretiko, ki iz razumljivih razlogov ni hotel dati nobene izjave,

je izrazil veliko obžalovanje nad tra-gičnim dogodkom.

Podtajnik pri zunanjem ministrstvu Cattanei je v pogovoru s časnikarji povedal, da je incident povzročil »motnjo« v zglednih italijansko-jugoslovanskih odnosih. Ni pa hotel komentirati vesti, ki je krožila sinoči v parlamentu, in sicer, da bodo itali-janske ribiške ladje na Jadranu plule ob spremstvu vojaških enot. O tragični epizodi je tekla beseda tudi med si-nočnjo vladno sejo, na kateri je minis-ter za trgovinsko mornarico Degan posredoval kolegom informacije, s ka-terimi do sedaj razpolagajo italijanske oblasti. Predsednik Craxi je s svoje strani ostro obsodil dogodek in izrazil solidarnost in sožalje prizadeti družini iz Gradeža.

Parlamentarne interpelacije o do-godku so vložili demokristjani, komu-nisti, republikanci in fašisti. Poslanca KD iz naše dežele Rebullina in Coloni izražata globoko zaskrbljenost in hkrati obžalovanje, da so jugoslovan-ski varnostni organi posegli po orožju ter zahtevata od Craxija in Andreotti-ja, naj posežeta pri sosedih, da se pre-prečijo podobni dogodki. Take tragične epizode, podčrtujeta poslanca, la-hko samo skalijo dobre odnose med državam. Komunisti so predložili dve parlamentarni vprašanji, eno v senatu (podpisnika Battello in Gerbčeva), drugo v poslanski zbornici (prvi po-dpisnik Cuffaro). KPI odločno obsoja dogodek, ki je povzročil veliko zaskr-bljenost med omejenim prebivalstvom in ki postavlja v ospredje, žal v tragič-nih okoliščinah, nerešeno vprašanje ri-bolova. Incident je v nasprotju z do-

brososedskimi odnosi med Italijo in Jugoslavijo, zato Battello, Gerbčeva in Cuffaro pozivajo obe strani, naj čim-prej skleneta trajni sporazum o ribolo-vu.

Incident so obsodili tudi republi-kanci z videmskim poslancem Di Re-jem, ki hoče od pristojnih organov zvedeti, kako bo odslej naprej Italija ščitila svoje ribiče na Jadranu. Inter-pelacijo so v ostrih demagoških in na-padalnih tonih do Jugoslavije, kon-cepta odprte meje in celo do Sloven-cv v Italiji vložili tudi fašisti. Dogo-dek je pozno sinoči komentiral tudi dnevnik krščanske demokracije »Il Po-polo«, ki piše, da je bil to vsekakor črn dan v zgodovini najbolj odprte meje v Evropi.

SANDOR TENCE

Ribiška ladja Airone, ki so jo jugoslovanske oblasti zaplenile, potem ko je v poskusu bega s kljunom zadela v patrolni čoln

GRADEŽ — Laguna se blešči v pr-vem popoldanskem soncu, nad njo le-tijo galebi, presenečeni, da daleč na-okrog ni na morju videti nobenega čolna. Vse gradeško ribiško brodovje je privezano k pomolom v pristanu. Ribiči so zbrani pred sedežem ribiške zadruga. Mnogi so tam že od jutranjih ur: pripluli so, brž ko se je razširila vest o tragediji pred jugoslovansko obalo.

»Prvo vest smo prejeli kmalu po 9. uri,« pravi Maria Benedetti, uslužben-ka pri upravi Združene ribiške zadruga. »Po radijskem kanalu, ki ga navad-no uporabljamo naše brodovje, smo slišali dramatičen klic: „...ubili so ga... mrtev je...“ Da se je zgodilo nekaj hudega, so nam kmalu potrdili drugi ribiči, ki so po radiu poslušali pozive luškega po-veljstva in finančne straže.«

Luško poveljstvo je vest o dramatič-nem incidentu prejelo od ribiške ladj-e, ki je plula približno poldrugo miljo daleč od njegovega pristanišča. Posad-ka ladje Erminio B iz kraja Caorle je slišala strele, nato pa so lahko videli, da je jugoslovanski patrolni čoln vlekel za seboj ribiškega. Sprva so na luškem poveljstvu prejeli vest, da je eden od ribičev ranjen. Šele kasneje so izvedeli, da je bil zajet čoln Aurora iz Gradeža in da je v incidentu izgubil

življenje vodja posadke, 24-letni Bru-no Zerbin.

Včeraj je Aurora odplula z nekoliko neobičajno posadko. Ladja je bila last Zerbina in bratov Morena ter Achille-ja Lugnana. Vodja posadke je navadno bil oče bratov Lugnan, Francesco. Slednjega včeraj ni bilo na krovu, prav tako pa je ostal doma Achille Lugnan, zaradi gripe. Z njegovim bratom Morenom in Zerbinom sta zato odplula priložnostna pomočnika, Gof-fredo Amico in Mario Clama.

Kljub vročini je 28-letni Achille Lugnan bil včeraj popoldne med ribi-či, ki so pričakovali kako vest o tova-riših. »Izvedeli smo, da se ostali trije počutijo dobro in so sedaj v Kopru,« nam je povedal. Smrt prijatelja ga je močno prizadela, saj sta se poznala že od otroških let. Bruno Zerbin se je prvič vkrcal na ribiško ladjo, ko mu je bilo 16 let. Takrat je še živel s sestra-ma, Anno in Maro, ter mamo Antonio Turco, ki je kot pomočnica zaposlena v hotelu »Ai pini«, kjer v zimskem času deluje hotelirska šola. Oče Gior-gio, ki je bil zidar, je umrl pred dva-

najstimi leti. Bruno je v zadnjem času živel z zaročenko Valentino Papparel-la v hiški v predelu Grado Pineta.

Težak ribiški poklic je svojčas pustil in si poiskal drugo delo na kopnem, toda pred dvema letoma se je spet vr-nil na morje. Aprila letos je skupaj z bratom Lugnan kupil v Caorlah 16-metrski motorni čoln Aurora. S siste-mom vlečenja mreže po morskem dnu so lovili predvsem pokrovače (cape-sante). Ker je Gradeška laguna precej revna, so večkrat zahajali do roba ju-goslovanskih teritorialnih voda, kjer je ulov bogatejši.

»Bil je šele na začetku, mlad in poln navdušenja,« pravi o Brunu Zerbinu starejši ribič. »Mlajšim vedno priporo-čamo, naj bodo previdni: ko si na robu jugoslovanskih voda, lahko zaideš čez prepovedano črto, ne da bi se zavedal. Toda kaj, ko še niso izplačali vseh ob-rovkov za novi čoln in so bili priprav-ljeni tudi tvegati, le da bi bil ulov boljši.«

So morda zaradi tega nepremišljeno reagirali na povelje jugoslovanske patrulje, naj se ustavijo?

»Kako naj to vem. Počakati je treba, da se vrnejo ostali trije, saj vam to lahko le sami povejo.«

Niti na pristaniškem poveljstvu še ne vedo za točne okoliščine dogodka. Ko se je pred desetimi dnevi pripetil podoben dogodek - prav v terek so jugoslovanske oblasti izpustile nekega drugega Lugnana, ki pa ni v sorodstvu z ribičema Aurore -, je ribiška ladja skušala najprej zbežati nato pa trčiti ob patrolni čoln. »Morda je bilo tudi tokrat kaj podobnega. Čudno se zdi, da bi v nasprotnem primeru Jugoslo-vani streljali. Vsako leto imamo po ne-kaj primerov, ko naši mornarji zaidejo na njihovo stran, a se zadeva navadno reši že isti dan s plačilom globe,« pravi-vo na poveljstvu.

Zakaj tokrat ni bilo tako, so se vče-raj spraševali ribiči pred sedežem za-druge. Verjetno je Zerbin poskušal zbežati, so menili nekateri. »Naj bo tudi tako,« je ugotavljal nekdo drug, »človeka ni treba zaradi tega ubiti. Če bi streljali samo v zrak, bi Bruno sedaj bil še živ.« Kaj nameravajo sedaj gra-deški ribiči? Pri zadrugi, ki šteje 250

s pripombo, da je to le posledica ab-surdnega zadržanja, ki so ga zavzele jugoslovanske vojaške oblasti v za-dnjem času nasproti italijanskim ribi-čem. Podobno trdi deželno tajništvo PRI, češ da ne gre za osamljen primer, ampak za nadaljevanje nepojmljive-ga nastopanja do italijanskih držav-ljanov.

Tržaško tajništvo PSI namiguje, da je morda šlo za lekcijo Italiji in da bi tedaj bilo treba nanovo preveriti vse, kar je bilo zgrajenega v zadnjih letih za zboljšanje dialoga in za sodelova-nje. Načelnik skupine PSI v deželnem svetu Zanfagnini pa ugotavlja, da je treba preprečiti izjalovitev naprov, ki so privedli do skrajno ugodnih od-nosov med FJK in Jugoslavijo. Podob-no se glasi izjava deželnega tajništva KD, LpT pa poziva oblasti, naj zajam-čijo ribičem varnost pred »ponavljajo-čimi se oboroženimi napadi jugoslo-vanskih miličnikov,« to bo izrecno za-htevala od Andreottija, ko bo v soboto odprl v Trstu novo akademsko leto.

Deželno vodstvo SSK meni, da je uporaba orožja spričo težavno dose-ženih prijateljskih odnosov med Itali-jo in Jugoslavijo nesprijemljiva in lahko ogroža sožitje, ter dodaja, da smo kot manjšina še posebno zaskr-bljeni zaradi takih dogodkov, ki zaostrujejo odnose in nasprotujejo skup-nim prizadevanjem za mir. Pokrajinsko tajništvo KPI pa ogorčeno obsoja dejanje, ki je v nasprotju s poveljnimi razvojem dvostranskih odnosov in z oceno te meje kot najbolj odprte v Ev-ropi, ter poziva vlado k takojšnji pre-veritvi obstoječih dogovorov, da se zagotovi varnost na meji.

članov s približno 50 večjimi in prav toliko manjšimi ribičskimi čolni, bodo danes in morda tudi jutri stavkali. Do-poldne bodo imeli srečanje s svojimi sindikalnimi predstavniki, da bi se do-menili o nadaljnjih protestnih pobu-dah. »Potem pa bomo nadaljevali z našim delom, tako kot doslej, če bo treba tudi vzdolž mejne črte jugoslovanskih voda: naše delo je trdo, vajeni smo na fefarnosti morja, prištili jim bomo še eno,« pravi ribič z nagubanostjo in od sonca ožganim obrazom.

Enega pa ne bo več med njimi. Tega se vsi zavedajo, ko prihihi na se-dež zadruga Brunova sestra Mara, po poklicu zdravnica. Sprašuje, če Valen-tina že ve, če jo je že kdo obvestil. Valentina, Brunova zaročenka, ve. Ne-kaj deset minut kasneje plane tudi sama v urade zadruga. Črni lasje samo pudarjajo bledoto njenega levega ob-raza. »Kje je... kje je...« ihti, »ni res, da je umrl... ne more biti res.« Valentina se ne more sprijazniti z dejstvom, da se njen Bruno nočjo ne bo vrnil z morja...

Pred njeno bolečino prisotni obne-mijo. Tudi pol ducata novinarjev kra-jevnih in vsedravnih časopisov, ki so takoj po vesti o incidentu prihiteli v Gradež. Beleške so polne, treba je po-hititi v redakcijo. Nad laguno pada mrak. Umira dan, ki bi ga vsi skupaj želeli pozabiti.

MARKO MARINČIČ

Med ribiči v Gradežu

Jutri verjetno vroča seja tržaškega občinskega sveta

Odbor hoče prevzeti večino pristojnosti svetovalcev

Jutrišnja seja tržaškega občinskega sveta bo po vsej verjetnosti precej vroča, spričo odločnega namena listarskega župana Staffierja, da mu nujno predloži v odobritev sklep, s katerim si namerava občinski odbor prisvojiti večji del pristojnosti skupščine, s čimer bi bila močno okrnjena vloga sveta samega, še huje pa bi bila prizadeta možnost nadzorstva svetovalske opozicije. Kot smo že poročali, se takemu namenu odločno upira komunistična svetovalska skupina, včeraj pa je enak namen nastopiti proti takemu sklepu z vsemi zakonitimi sredstvi izrazil tudi svetovalec Tržaškega gibanja Parovel.

Za kaj dejansko gre in čemu se opozicija tako odločno upira? Občinski odbor je že dal vpisati na dnevni red sej občinskega sveta sklep št. 810, s katerim predlaga preureditev pristojnosti občinskega izvršnega organa, oziroma pooblastil, ki naj bi jih izvrševal z oblastjo občinskega sveta. Pri tem se sklicuje na stari zakon iz leta 1923 (torej iz fašističnih časov, ko so bile demokratične pristojnosti Občin skoraj nične) ter na nekatere sedanje zakonske osnutke, po katerih naj bi priznavali izvršnim organom Občin večja pooblastila. Obenem pa odbor zagovarja tak sklep s potrebo po večji učinkovitosti in ekspeditivnosti delovanja uprave in uradov. Zato torej v bistvu določa, naj bi se pooblastila izvršnemu organu razširila in da bi omogočala tudi stroške do 120 milijonov lir brez predhodnega dovoljenja skupščine.

Kot smo že napisali, taki možnosti odločno nasprotuje svetovalska skupina KPI, češ da bi se s tem hudo krnile pristojnosti in pravice občinskega sveta, včeraj pa je glede tega vprašanja objavilo daljše tiskovno sporočilo Tržaško gibanje. V njem uvodoma ugotavlja, da ima občinski odbor, ki mu predseduje listar Staffieri in ga sestavljajo še predstavniki KD, PSI, PRI in SSK, v skupščini veliko večino 39 od 60 svetovalcev in je prav zato nenadoma predložil tak

sklep, »s katerim bi mu moral svet prepustiti skoraj vse svoje odločujoče pristojnosti, razen izglasovanja proračunov in nekaj večjih odločitev«. Ukrep temelji, ugotavlja MT, na »nenaravni raztegnitvi stare zakonodaje o pooblastilih« in opredeljuje kar 45 različnih sektorjev dela, ki bi se jim moral svet odpovedati. Samo za nekatere od teh 45 pooblastil si odbor postavlja zgornjo mejo stroškov pri 120 milijonih lir, poudarja Parovel, ki jo je pa možno z lahkoto prekorčiti tako, da se določen večji strošek porazdeli na več sklepov.

Praktični rezultat takega splošnega pooblastila občinskemu odboru bi predstavljal »razlastitev« neposrednega nadzorstva izvoljenih predstavnikov nad delovanjem uprave in bi pomenil »izničenje vloge opozicije«, torej obeh elementov, ki pomenijo osnovne temelje demokratične ureditve v naši državi, naglašajo tiskovno sporočilo. Zdi se, da tak »vsiljen samomor« občinskega sveta nima primere v Italiji, zatrjuje nota MT, razen v mali Občini Collegno pri Turinu. Toda, če bi ga odobrili v Trstu, bi mogel sklep ustvariti nevaren precedens s hudimi posledicami tudi v drugih italijanskih javnih uradah.

Svetovalec Tržaškega gibanja obenem tudi zavrača izgovore, naj bi bil namen sklepa pospešiti upravno delo Občine, saj je njeno delovanje zares oteženo, toda predvsem zaradi dolgoletne nedelavnosti mnogih odbornikov in funkcionarjev in zaradi ogromne odkritosti staležev, saj je od 4.000 kar 900 službenih mest nepokritih. Nota se zaključuje s obvezo, da se bo MT uprl z vsemi močmi in sredstvi odobritvi tega sklepa in izraža posebno zaskrbljenost, da je tako pobudo sprejelo gibanje, kot je Lista za Trst, ki da ga označujeta nacionalistična in desničarska usmerjenost, kar je v škodo odnosom med tu živčima narodnostnima skupnostima in med Italijo in Jugoslavijo.

Pomembna »investicija v možgane«

Štipendije družbe Friulia za usposabljanje menežerjev

Deželna finančna družba Friulia je razpisala natečaj za pet štipendij za podiplomsko izpopolnjevanje mladih, ki so dokončali univerzitetni študij na ekonomski fakulteti, na fakulteti za bančne vede in na fakulteti za inženirstvo. Friulia želi s štipendijami nuditi nadarjenim študentom strokovno pravo za menežersko delo in tako vzpostaviti stik med univerzo in delovnim okoljem, ki je bil doslej vse preveč zanemarjen.

Pobudo Friulie je včeraj na tiskovni konferenci predstavil predsednik finančne družbe Vittorio Zanon. Z razpisom natečaja želi Friulia konkretno proslaviti 20-letnico delovanja (jubilej bo praznovala prihodnje leto še z vrsto drugih manifestacij). Za štipendije se je odločila zato, da bi - poleg finančne pomoči podjetjem - nudila svojim članicam tudi strokovno usposobljene kadre. Tehnološki razvoj in novi prijem v gospodarstvu zahtevajo namreč vse bolj sposobno vodilno osebje. Univerzitetni svet je v tem pogledu še vedno preveč oddaljen od realnega proizvodnega sveta. Prav zato je padla zamisel o podiplomskem izpopolnjevanju diplomirancev. Tako izpopolnjevanje je v tujini že zelo razvito, vse bolj pa se širi tudi v Italiji.

Podpredsednik Friulie Vladimir Nantut je podrobneje orisal pobudo. Ker v naši deželi ni možnosti za taka izpopolnjevanja (strokovno jim pravijo "master"), se bodo štipendisti usposobili večinoma na Šoli za vodilne kadre v podjetjih na milanski univerzi Bocconi, nekateri pa mogoče tudi v Londonu, Parizu ali New Yorku. Natečaja se lahko udeležijo diplomiranci iz Furlanije-Julijske krajine, ki so dokončali študij na ekonomski fakulteti, na fakulteti za bančne vede ali na fakulteti za inženirstvo, a najmanj z oceno 105/110. Kandidati morajo biti stari največ 30 let z opravljenimi vojaškimi obveznostmi. Družba Friulia bo s štipendijo krila vpis in obiskovanje izpopolnjevalnega tečaja (le-ta se bo začel septembra prihodnjega leta in bo trajal predvidoma 15 mesecev) ter stroške za bivanje. Tečajniki se bodo morali le obvezati, da bodo po opravljenem tečaju dve leti službovali v sklopu družbe Friulia ali ene od njenih članic. Ravnatelj Friulie Angelo Cacetta je poudaril, da bo pobuda stala družbo kakih 150 milijonov lir, pripomnil pa je, da je upravniki svet Friulie odobril natečaj, ker je smatral, da je to pomembna "investicija v možgane".

Zainteresirani lahko pošljejo prošnje na tajništvo deželne finančne družbe Friulia (Ul. Trento 2, 34132 Trst).

Občinski odbor odobril sklep o PEEP »Don Bosco«

Občinski odbor, ki mu predseduje župan Staffieri je pred dnevi odobril urbanistični načrt komprensorija za ljudske gradnje "Don Bosco", kjer bodo v kratkem dokončali 328 ljudskih stanovanj. Načrt predvideva dopolnitev omrežja ACEGA za plin, električno napeljavo in vodo, ureditev okolice in zelenic ter tlakovanje novega cestnega odseka med ulicama Orlandini in D'Alviano. Stroški bodo znašali poldrugo milijardo lir, črpali pa jih bodo iz sklada za Trst. V načrt so vključena tudi obnovitvena dela na šolskih poslopih "Stuparich" in "Caprin", v kemijskem laboratoriju šole "Carli" ter rekreacijskem centru na Proseku.

Občinski odbor je poleg tega odobril še številna druga dela v raznih mestnih rajonih, sprejel pa je tudi nekaj ukrepov v zvezi z alternativnimi dejavnostmi v mestnih rekreacijskih, dopolnilnih tečajih za učitelje glasbe in dramske dejavnosti.

Kot je sicer že tradicija, bo občinska uprava postavila božična drevesca na večje mestne trge. Smreke bo letos podarila avstrijska Koroška, 28. t. m. pa bo slovesni predaji smrek prisostvoval predsednik Wagner. Ob priliki bo v Trstu gostovala godba na pihala iz Celovca.

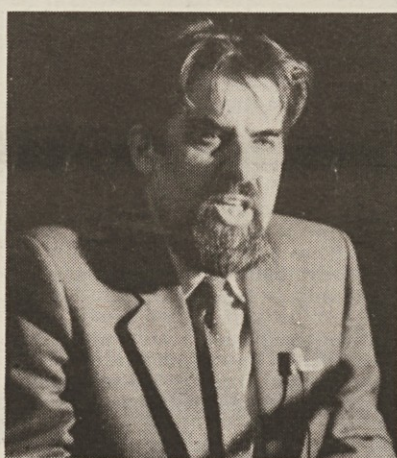
■ **Tržaška pokrajinska uprava** sporoča, da so se popravila na pokrajinski cesti, ki pelje v Mačkolje, zaključila. Zaradi tega odpade predpis, ki je določal, da se morajo vozila, ki prihajajo iz Mačkolj, obvezno ustaviti na križišču med mačkoljansko pokrajinsko cesto in pokrajinsko cesto Glinščice.

Ob predstavitvi njegove najnovejše knjige v Slovenskem klubu

Zlobec: Boj za slovensko nacionalno identiteto je boj z drugače mislečimi v skupnem prostoru

»Lepo je biti Slovenec, ni pa lahko« — s tem geslom se pričena najnovejša knjiga Cirila Zlobca, ki je pred kakim mesecem izšla pri tržaški založbi ZTT. Delo so v torek zvečer uradno predstavili v mali dvorani Kulturnega doma. To pomembno kulturno srečanje je v okviru svojih rednih tedenskih pobud priredil Slovenski klub.

Zlobčeva knjigo z zgovornim naslovom »Slovenska samobitnost in pisatelj« je številnemu občinstvu predstavil Boris Race, ki je potegnil nit skozi celotno besedilo dela. Predvsem je opozoril na odlomke o nacionalnih sporih slovenske manjšine v Italiji z večinskim narodom. V svojem delu se avtor dotika izredno kočljive problematike. Zlobec obravnava v svoji zbirki esejev predvsem mednarodne odnose v Jugoslaviji, z izredno kritičnim odnosom in prizvokom ironije obsoja enotno programsko jedro, odgovarja na polemike o skupnem slovenskem prostoru ter razmišlja o avtonomiji jezika, kultur in literatur. Avtor ugotavlja, da majhen narod ne more zahtevati, da bi veliki narod poznal ali se zanimal za njegovo kulturo. Mi sami se moramo potruditi, da bomo znali svoje delo predstaviti drugim, da bomo skratka »sebe ponesli k drugim«, kot pravi naslov enega izmed poglavij v Zlobčevi knjigi. To poslanstvo Ciril Zlobec dosledno opravlja,

Ciril Zlobec

saj je eden redkih slovenskih pisateljev, ki goji tesne; lahko bi celo rekli prijateljske stike z italijansko literarno umetnostjo in s svojimi javnimi posegi prinaša v italijansko javnost sadove naše kulture.

Avtor je bil najprej v dvomu, ali naj svoj zbornik esejev in člankov, ki so v času ostrih nacionalnih polemik v Jugoslaviji izšli v slovenskih dnevnikih in tednikih, izroči založniku ali ne. »Kdor bo knjigo prebral, bo takoj spo-

znal, da se je Zlobec pravilno odločil. Če knjige ne bi dal v tisk, bi bili vsi prikrajšani za izredno zanimivo in zrela delo,« je zaključil Boris Race.

Podrobneje je o svoji najnovejši zbirki esejev »Slovenska samobitnost in pisatelj« poročal avtor sam. »Knjiga je kronika mojih bojev za slovensko nacionalno identiteto. Pri tem seveda ne gre za boj s sovražnikom, ampak za boj z drugače mislečimi v skupnem prostoru.« V začetku avtor ni hotel svojim člankom dati uradne knjižne oblike, ker ni vedel, če je poklican, da obravnava takšne »občutljive« teme. Na prigovarjanje založnika pa se je le odločil za ta korak. Zborniku svojih člankov je avtor dodal še priložnostni vezni tekst in tako je knjiga dobila svojo dokončno obliko. V svojem delu razmišlja Zlobec o slovenski kulturi, naši nacionalni problematiki, našem odnosu do drugih narodnosti. Najvažnejše poglavje knjige je posvečeno enotnim programskim jedrom, predlogu poenotenega učnega programa za vse šole v Jugoslaviji, ki se mu je ogorčeno uprla vsa Slovenija. Tudi Zlobec je temu poskus »zajedništva«, prisilnega kulturnega združevanja med seboj tako različnih narodnosti, ostro nasprotoval, saj bi takšna raznarodovalna šolska vzgoja kmalu privedla do hujših posledic, če ne celo do asimilacije Slovencev s srbo-hrvaško

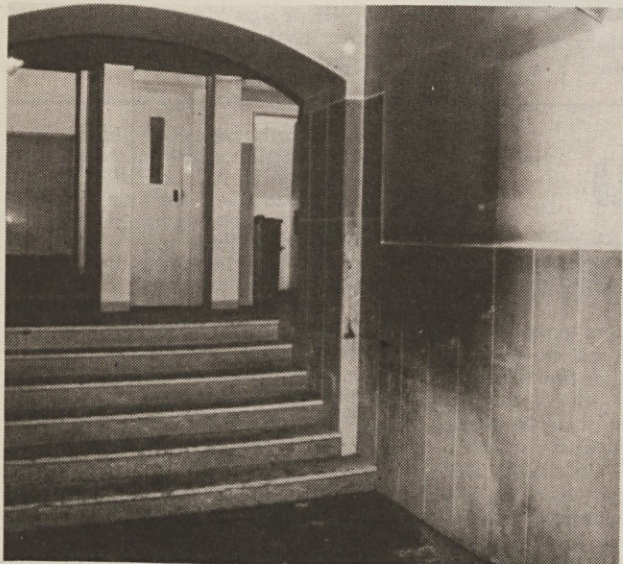
govorečimi sohravljani. »Narod ni dogovor, pač pa naravna danost,« je nadaljeval Ciril Zlobec. »Zato mora biti tudi vzgoja nacionalna. Največjo napako stori tisti, ki skuša za reševanje konfliktov med narodi najti nek skupen imenovalec. Zavedati pa se je treba, da lahko živimo skupno, v upoštevanju vseh različnosti, ki nas označujejo.«

V imenu založbe ZTT je ob koncu spregovoril še Marko Kravos, ki je poudaril, da založba za Zlobčeva knjiga »Slovenska samobitnost in pisatelj« ponovno potrjuje svoj namen: okrepiti koncept duhovne in kulturne enotnosti v matični domovini in za mejo.

Najprimerneje je, da zaključimo predstavitev Zlobčevega dela z odlomkom iz sklepne besede knjige: »... nisem si izmišljal nikakršnih teorij in teoremov o slovenskem nacionalnem vprašanju, temveč sem samo in ves čas z vso odgovornostjo pred samim sabo in pred slehernim bralcem, ki bo segel po knjigi, sproti zapisoval svoje izkušnje, spoznanja in počutje v tem zadnjem obdobju, ko se morda ne sprašujemo več toliko, kdo in kaj smo, temveč si vse bolj prizadevamo, da bi si odgovorili na vprašanje, ki iz te vednosti o sebi izhaja: *Kako je z nami zdaj in tu?*...«

H. J.

Fašistično rovarjenje se stopnjuje

Vse kaže, da se je fašistična drhal v zadnjem času spet opogumila in znova začela s svojimi nočnimi akcijami, naperjenimi v prvi vrsti proti sožitju med tu živčima skupnostima. Preteklo noč je bila ponovno tarča črnih pobalinov Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture, katere delovanje je očitno trn v peti najbolj nazadnjaškim mestnim krogom. Tokrat pa se bedni dediči fašističnega režima niso omejili na mazaško akcijo, temveč so zanetili požar, ki bi utegnil imeti tudi zelo hude posledice, ko bi ne bil pravočasno odkrit.

Zgodilo se je okrog dveh ponoči: v veži poslopja v središčni Ulici Valdirivo, kjer ima omenjena ustanova svoj sedež, so zlikovci zažgali motorno kolo, last enega od stanovancev, in večjo preprogo. Iz pogorišča se je nato razvil gost in dušeč dim, ki je počrnil stopnišče domala do zadnjega nadstropja in ki bi lahko imel usodne posledice za speče stanovalce.

Predstavniki Italijanske ustanove za spoznavanje slovenskega jezika - kjer so se prav v teh dneh začeli novi tečaj slovenščine - so poslali protestno brzojavko predsedniku vlade, notra-

njemu ministru, šefu policije ter tržaškemu prefektu in kvestorju, ki jih opozarjajo, da se je fašistično rovarjenje spet obudilo, ter pozivajo, naj sprejmejo učinkovite ukrepe proti tovrstnim zločinskim dejavnostim.

Vsekakor pa se nadaljujejo tudi mazaške akcije: včeraj so na primer pomazali lepake pred sedežem KPI v Ul. Della Guardia, ki so vabili na manifestacijo ob 50. obletnici španske državljanske vojne.

Na slikah: levo veža poslopja v Ul. Valdirivo z vidnimi znaki požara in desno pomazani lepak v Ul. della Guardia.

Šolska komisija SSK o perečih vprašanjih slovenskih šol na Tržaškem

Šolska komisija Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji obravnavala nekatere aktualne probleme v zvezi z obstoječim ustrojem slovenskih šol na Tržaškem, trenutnim številčnim stanjem ter možnostmi nadaljnjega delovanja in razvoja. Še posebej je poglobila aspekt teritorialne razporeditve osnovnih šol in vrtcev, tako v mestu in v okolici, kot na podeželju. Osip vpisov v nekatere teh šol - je rečeno v tiskovnem poročilu s seje - postavlja vprašanje, kako po eni strani zagotoviti čim bolj učinkovite didaktične pogoje, po drugi strani pa ohranitev šolskih enot (postojank) kot takšnih, ki so zaščitene po Londonskem sporazumu.

Drugo vprašanje, ki je posredno povezano s prvim, pa je dejansko izvajanje načela o prostem vpisu otrok v osnovne šole, ne glede na njihovo bivališče oziroma bivališče njihovih staršev in družin. Prepustiti uveljavljanje tega načela zgolj individualnim subjektivnim izbiram staršev bi utegnilo nevarno ošibiti nekatere šole v središču mesta, kar bi vsekakor ne bilo v skladu s politiko ohranitve vseh šolskih postojank, zlasti v mestu. Zato je po mnenju komisije potrebno spremljati dogajanje na tem področju in doseči uravnovešeno porazdelitev vpisov v razne šole.

V komisiji je bil dalje govor o pobudi oziroma potrebi po ustanovitvi sekcije otroških jasli v mestu za slovenske otroke, ki naj bi jo vzdrževala Občina.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje, kako zagotoviti uspešno in dosledno

dvojezično poslovanje upravnih struktur, tako v okviru didaktičnih ravnateljstev kot srednjih šol s slovenskim učnim jezikom.

Pogoj za to je, da bi ravnateljstva omenjenih šol razpolagala z zadostnim upravnim osebjem, usposobljenim za te potrebe. V ta namen je potrebno že sedaj predočiti vprašanje pristojnim krogom in doseči, da se kriteriji o doodeljevanju tajniških pomočnic v primeru slovenskih šol tako dopolnijo, da bi predvidevali njihovo dedelitev tudi glede na potrebo po dvojezičnem poslovanju. Ta objektivna zahteva bi morala pravzaprav najti mesto tudi v zaščitnem zakonu. Dokler tega zakona ni - se zaključuje tiskovna nota SSK - pa bi bilo pomembno predrati s to zahtevo pri šolskih oblasteh po normalni upravni poti.

■ **Predsednik tržaške Pokrajine** Dario Locchi je v tiskovnem sporočilu izrazil svoje zadovoljstvo nad izidom pogajanj za čistilnico Aquila in je pozitivno ocenil stališče ministra Zanoneta, ki se je zavzel za uvedbo posebnih kontingentov tudi v tržaško pokrajino. Po Locchijevem mnenju so to znaki prerojenega zanimanja za tržaško gospodarstvo, ki ga je rimska vlada v preteklosti prepogosto prezrla. Locchi je tudi mnenja, da je premostitev politične krize, ki je več mesecev hromila občinsko in pokrajinsko upravo, ustvarila pogoje tudi za bodoče izboljšanje tržaškega gospodarskega položaja.

Skupina 85 obiskala našo gledališko hišo

Včeraj so obiskali Slovensko stalno gledališče nekateri člani Skupine '85. V tržaškem Kulturnem domu sta člane skupine sprejela podpredsednik Saša Rudolf in ravnatelj Miroslav Košuta. Gostom sta obrazložila zgodovino našega gledališča in trenutni položaj ustanove z vsemi njenimi težavami, predvsem finančnimi, pa tudi z uspehi, ki jih naše gledališče žanje. V razpravi je prišla do izraza vloga SSG v naši skupnosti v vseslovenskem kulturnem prostoru, govor pa je bil tudi o posredniškem delu, ki ga naše gledališče opravlja na stičišču med dvema narodom. Nekatere goste so zanimale razlike med italijanskim in slovenskim gledališčem. Ravnatelj Košuta je poudaril, da je SSG kot ostala slovenska gledališča, gledališče s stalno igralsko skupino, v Italiji pa se skupine formirajo ob predstavah. Omenil je tudi dejstvo, da danes slovenska gledališča težijo po uprizoritvi domačih avtorjev, medtem ko se večina italijanskih naslanja na klasike. Omenil je seveda še druge razlike, kot na primer vlogi prvega igralca in prve igralka, ki se v Sloveniji in tudi v SSG v bistvu izgubljata, saj se tu poudarja ansambelska igra, medtem kot sta ti dve vlogi v italijanskih gledališčih še vedno močno poudarjeni. Govor je bil nato o odnosih med našim gledališčem in italijanskim Teatro stabile in še o drugih vprašanjih, ki so v ospredju slovenske in italijanske gledališke scene. Po tem kratkem, a živahnem pogovoru so si gostje Skupine '85 ogledali Kulturni dom in seveda srce tega doma, to je gledališko dvorano.

Pobuda rajonskega sveta za Novo mesto - Novo mitnico Zanimiva informacijska akcija za preventivno nego zob pri otrocih

Da so zobje pomemben dejavnik vseh funkcij človeškega telesa, so nas učili že v rani mladosti. Zobovje smo si bolj ali manj redno umivali, občasno pa smo si spirali tudi ustno votlino, kaj več pa se brččas nismo potrudili. Danes je zdravljenje zob že pravo socialno vprašanje, saj zahteva velikanske stroške, pa naj jih krijejo zdravstvene ustanove ali posamezniki, po drugi strani pa slabi zobje in obolenja dlesni povzročajo številne druge nevarnosti celemu organizmu. Toliko bolj pomembna pa je nega zob pri majhnih otrocih, če hočemo tudi kot varijacija na star slovenski pregovor, da kar se Janezek nauči, to Janez zna, se pravi, da če bo Janezek vestno skrbel že za svoje mlečne zobke, se bo tudi kot Janez lahko ponašal z zdravim zobovjem.

Da v našem mestu, ki, pravijo, slovi po kolikor toliko urejenem zdravstvenem sistemu, o negi zob razpravljajo člani nekega rajonskega sveta, pa odpira vrsto vprašanj. Na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je priredil rajonski svet za Novo mesto in Novo mitnico, smo torej slišali marsikaj novega o zdravstvenem stanju otrok, ki obiskujejo osnovne in nižje srednje šole v tem okrožju. Rajonski svet je namreč že v začetku lanskega šolskega leta izvedel anketo med šolarji in dijaki, da bi se seznanil z njihovo skrbjo za zdravje. Rezultati so vse prej kot zadovoljivi, zato je rajonski svet povabil stomatologe in zobne zdravnike iz otroške bolnišnice "Burlo", in po šolah priredil informacijske ure o važnosti zdravih in čvrstih zob. Slednjič so skupno z občinskim uradom za statistiko sestavili podrobne lestvice na podlagi vprašanj, na katera so šolarji odgovarjali.

Vprašalnike je sestavljalo osem preprostih vprašanj o tem, kako otroci skrbijo za zobe. Med temi je vprašanje, kako redno si zobe umivajo, odgovori pa so karseda presenetljivi. Fantje od 6. do 14. leta so v veliki meri (35 odstotkov) odgovorili, da se spoprimejo s ščetko in zobno pasto, ko se spomnijo. Deklice so pri tem opravilu bolj vestne, saj se njihovi odgovori sučejo med "dvakrat dnevno" in "vselej po hrani". S kakšno rednostjo obiskujejo zobnega zdravnika? Tudi tu so se izkazale deklince z odgovorom: vsaj vsakih 6 mesecev, medtem ko se fantje napotijo v ambulanto šele takrat, ko jih zob že neznosno boli. Verjetno igra pri teh navadah (ali razvadah) veliko vlogo tudi estetski videz, saj deklince veliko več dajo nanj kot fantje.

Ob vsem tem pa je treba v voz vpreči tudi starše, saj je od njih še najbolj odvisno, kako si otroci prizadevajo za nego zob in ustne votline. Vzemirljiv pa je podatek, da je kar šest otrok na deset podvrženih obolenju dlesni, kar z leti privede do resnih patoloških stanj. Ostala vprašanja se nanašajo na pravilno izbiro in redno zamenjavanje zobne ščetke, na druge pripomočke za nego zob, na način, kako si otroci zobe čistijo.

Omenili smo, da pobuda rajonskega sveta odpira vrsto dodatnih vprašanj. Trst, ki slovi tudi po svoji otroški bolnišnici "Burlo Garofolo", vse premalo skrbi za zdravje otrok, vendar je skoraj nemogoče iskati pravega krivca. V otroški bolnišnici opravijo letno 20 tisoč pregledov v zobni ambulanti, vsako leto pa se za pregled in naknadno zdravljenje prijavi nad 2.500 otrok. Semkaj zahajajo otroci iz vse dežele, zlasti taki, ki imajo z zobmi resne težave. Zdravnikov pa je veliko premalo, da bi lahko krili vsa povpraševanja. Otroci oziroma starši so zato primorani iskati pomoč kot samoplačniki pri drugih zobozdravnikih. Marsikdaj pa se že ob pogledu na predračun za storitve odrečejo zdravljenju. Veriga se tako plete naprej, dokler številni otroci ne pridejo končno v otroško bolnico v nemalokrat obupnem stanju. Kot je povedal ravnatelj otroškega stomatološkega oddelka prof. Sossi, morajo v takih primerih otrokom dati popolno anestezijo, da sploh lahko popravijo, kar se popravi da. Tu pa se zopet odpira novo vprašanje, in sicer že pogovorni strah pred zobnim zdravnikom. Slednjega je treba s temeljito informacijsko akcijo odpraviti, to pa lahko stori le podkovana oseba, se pravi zdravnik sam.

V razpravi, ki je sledila poročilom strokovnjakov, so udeleženci nanizali vrsto vprašanj in predlogov o tem, kako bi naš otročad pripravili do redne nege zob in ustne votline. Odvetnik Berč, ki je ravnatelj upravnega sveta otroške bolnišnice, je povedal, da je občina že pred leti kupila zajeten zobozdravniški pribor, ki je bil namenjen zdravniškim ambulantam v šolah. O slednjih pa še danes ni ne duha ne sluha. Čeprav so obstajale že v štiridesetih letih, jih je vlada zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ukinita, danes pa je zdravstveno stanje naših otrok že tako, da narekuje njihovo ponovno uvedbo. Otroška bolnišnica je pripravljena na sodelovanje s specializiranim kadrom, vprašanje pa je, kdo bi si prevzel odgovornost za redno in smotno delovanje šolskih ambulant, zlasti pa, kdo bo kril finančno breme za te storitve. Pripisati moramo, da so se ob tem vprašanju spletile številne (in neplodne) pripombe, kdo je komu kaj dolžan. Lahko torej rečemo, da se je zanimiva pobuda rajonskega sveta za Novo mesto in Novo mitnico prehitro izneverila svojemu namenu, glavno krivdo za to pa kot vselej nosi neukrotljiva birokracija. Informacijske akcije za preventivno nego otrok bodo sicer še potekale, kaj bolj konkretnega pa si od naših krajevnih uprav zaenkrat ne moremo pričakovati. Kljub temu, da je zdravje zlato (in blagor mu, kdor ga ima), (mi)

■ Dežela je Krajevni zdravstveni enoti št. 1 poverila nalogo, da razpiše rok izpitolov za pridobitev potrdil o usposobljenosti za uporabo strupenih plinov v letu 1987. Izpiti bodo v Trstu, udeležijo pa se jih lahko vse polnoletne osebe z dokončano obvezno šolo, ki bodo predstavile prošnjo z življenjepisom na kolkovanem papirju za 3.000 lir, do vključno 31. decembra 1986. Prošnje je treba nasloviti na predsednike Krajevnih zdravstvenih enot v Furlaniji-Juljski krajini. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo pri KZE, Urad za javno higieno in ekologijo, Ul. Farneto 3 — soba 213/A — 2. nadstropje, ali pa po telefonu na številko (040) 776—5185.

Včeraj v deželnem svetu razprava o Biasuttijevem poročilu

Deljena mnenja o ciljih in perspektivah preverjanja

V deželnem svetu je včeraj potekala razprava o tako imenovanem preverjanju na osnovi poročila, ki ga je na prejšnji seji podal deželni svet predsednik odbora Biasutti. V razpravo so posegli predstavniki vseh svetovalskih skupin.

Štoka (SSK) je izrazil željo, da bi iz preverjanja izšel tudi pravni in politični odgovor na vprašanje pravice Slovencev v Italiji. Cavallo (DP) je podvomil v Biasuttijeve trditve, da zahteva po preverjanju ni odraz nekega patološkega stanja odnosov med večinskimi strankami. Gambassini (LpT) je preverjanje označil kot povsem nepotrebno, če se govori samo o programih. Puppinijska (FG) je obžalovala pomanjkanje jasnosti in se izrekla za formalno odprtje krize. Giuricin (Mestna lista) je pogršel analizo vzrokov,

ki so privedli do sedanjega stanja, in nejasnost perspektiv. Tudi za Gonana (PSDI) so ideje o tem, kam naj privede preverjanje, še nejasne, za Fragiacom (PRI) pa naj preverjanje pomeni nekakšen "check-up" odnosov med večinskimi silami.

Zanfagnini (PSI) je pojasnil, da Biasuttijevega poročila ne gre jemati kot odraz stališč vseh strank večine. Socialiste je pri zahtevi po preverjanju gnala le želja po utrditvi šeststrankarske koalicije ob upoštevanju, da ima odbor še dvajset mesecev na razpolago za uresničitev programa. Potrdil je tudi, da se namerava PSI resno soočiti s komunisti, kar pa ni povezano s sedanjim preverjanjem.

Passolat (KPI) je poudaril, da je prav njegova stranka zahtevala, naj bi deželni svet razpravljal o

sedanji politični fazi na Deželi. Preverjanje bi hoteli nekateri prikazati kot malenkostno zadevo, v resnici pa je odraz krize v koaliciji. Poudaril je tudi nujnost navezave novega odnosa s KPI, brez predsodkov in na osnovi programov, ker je to pogoj za obnovo političnega sistema.

Longo (KD) je poudaril, da se šeststrankarska koalicija ni izčrpala, ampak da mora nasprotno še izraziti vse svoje potencialnosti. Dodal je tudi, da bo njegova stranka storila vse, kar je v njeni moči, da bi se sedanja faza čim prej zaključila. Vsem je na koncu na kratko odgovoril predsednik deželnega odbora Biasutti.

Svetovalci KPI kritični do dela občinske uprave v Nabrežini

Komunistična svetovalska skupina na Občini Devin-Nabrežina ni hotela označevati svoje opozicijske vloge s trdimi opozicijskimi toni in strogo kontrapozicijo z večino, toda po enem letu od umestitve sedanje uprave zelo kritično ocenjuje delovanje odbora SSK-PSI-KD in napoveduje okrepljeno pobudo v občinskem svetu in med prebivalstvom, da se odnosi spremenijo. Na včerajšnji tiskovni konferenci so namreč svetovalci KPI opravili kritični obračun delovanja devinsko-nabrežinske občinske uprave, v katerem naslavljajo resne očitke županu Brezigarju in občinskemu odboru.

Politična kritika je predvsem namenjena metodi dela občinskega odbora, ki je po mnenju svetovalcev KPI preveč centralistična, potem pa propagandističnemu pristopu vseh dosedanjih pobud izvršnega organa Občine, pomanjkanju dosledne usmeritve upravnega dela, ki je vse preveč fragmentarno, ter nazadnje tudi poslabšanju socialnih storitev na področju občine.

V podkrepitev svoje kritike navajajo svetovalci KPI dejstvo, da v enem letu ni bila umeščena niti ena svetovalska komisija, da odbor ni nikoli sklical načelnikov svetovalskih skupin, da so krajevne sosvete sklicali samo ob obravnavi proračuna, toda na nepravilen način, da je župan v svojih sporočilih na začetku sej skupščine vse preskok, tako da svetovalci izvejo za mnoge pobude odbora samo iz tiskala. Med pobude odbora, o katerih ni razpravljaj občinski svet, navajajo svetovalci KPI hipoteto o združevanju raznih šol, pri čemer bi zaprli več vaških šol, predvsem slovenskih. Odboru očitajmo med drugim tudi manjšo občutljivost za dosledno izvajanje dvojezičnosti, češ da je sedaj mnogo dopisov in lepakov samo v italijanščini.

Svetovalci KPI v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu so vložili s tem v zvezi vrsto resolucij in interpelacij, glede splošnega delovanja Občine pa tudi ugotavljajo, da večina del in programov, ki jih izvaja, izhaja še iz dela prejšnje levičarske uprave. Ob tem zatrjujejo, da je še tudi zdaj možna alternativna večina, za kar si bo KPI vedno prizadevala.

■ V Krožku Ercole Miani bodo jutri ob 17. uri predstavili knjigo prof. Sergia Turoneja »1994«. Gre za satiričen in fantapolitičen roman, v katerem si avtor zamišlja, da so konji zamenjali človeka in ustvarili boljšo in pravičnejšo družbo, ki pa ne traja dolgo. Avtorja in njegovo delo bosta predstavila

novinar Pierluigi Sabatti in predsednik Krožka Miani Maurizio Fogar.

Podžupan Seghene danes v Bazovici

Bazovske organizacije so že večkrat nastopile pri tržaških občinskih oblasteh z zahtevo, da bi poskrbele za vzdrževanje in čiščenje spomenika padlim v središču vasi, tako kot so se bile še pod Spaccinijevo upravo obvezale za plačevanje stroškov za elektriko in vodo. Na te zahteve pa ni bilo nobenega odgovora. Tako so po zadnjih fašističnih oskrumbah spomenika spet posegli na Občini. Po daljšem času so iz občinske palače le sporočili, da bo danes obiskal Bazovico podžupan Seghene, s katerim bodo imeli predstavniki vaških organizacij priložnost, da se pogovorijo tako o vprašanju spomenika kot o številnih drugih odprtih vprašanjih.

Arhivsko društvo na obisku

Včeraj so bili na obisku v Trstu člani Društva arhivarjev Slovenije. Po obisku v Državnem arhivu so bili gostje Narodne in študijske knjižnice.

Mala črna kronika

Dvoboj avtomobilistov za... parkirni prostor

Prost parkirni prostor je v noči med torkom in sredo izzval prepir in pretep med dvema avtomobilistoma, ki sta se morala zaradi številnih ran in udarcev zateči po zdravniško pomoč v bolnišnico. Prizorišče prepira je bila Ul. Rossetti. Malo po polnoči je po tej ulici s svojim A 112 privozil 22-letni Furio Sturli iz Ul. Canova 2. Kot je sam povedal policistom, je v bližini hišne številke 25 zagledal prostor za parkiranje. Ustavil je avto in hotel z vzvratno vožnjo parkirati. Tedaj je za njim privozil fiat 128, v katerem sta sedela 23-letni voznik Maurizio Mian s Proseške ulice 23 in njegova zaročenka.

Sturli je policijskim agentom povedal, da je hotel Mian izsiliti parkirno mesto, Mian pa je s svoje strani trdil, da je bil Sturlijev A 112 ustavljen sredi desnega pasa ceste in sploh ni imel prizganih utripalk, s katerimi naj bi voznik nakazal, da namerava parkirati. Mladenica sta se začela najprej pretekati, nato pa sta se še spopadla. Mian je policistom izjavil, da ga je Sturli udaril z dvigalom, Sturli pa je po drugi strani vztrajal, da ga je Mian napadel z rezilom.

V pretepu sta jo skupila oba vročerkovna voznika: Mianija so z rešilcem Rdečega križa prepeljali v katinarsko

bolnišnico. Zaradi udarca v čelo in v nos (zdravniki domnevajo, da si je zlomil nosno kost) se bo moral zdraviti 20 dni na okulističnem oddelku. Sturlija so popeljali v bolnišnico kar s policijskim avtom. Mladenič je dobil udarec v ustnice. Ozdravel bo v petih dneh.

Tat pozdravil in izginil

Ko sta se 43-letni Nevio Ferrari in njegova soproga vrnila v torek zvečer domov, ju je čakalo neprijetno presenečenje. V spalnici pritličnega stanovanja v Ul. Rossetti 70 sta opazila tatitca. Moški je koj skočil skozi okno, se opravičil, ju pozdravil in izginil v noč.

Ferrari je policistom povedal, da je tat vlomil v stanovanje, potem ko je razbil šipo na vratih na balkonu. Odnesele je nekaj dragocenih predmetov.

Mladenica napadla priletno žensko

Priletna ženska je bila včeraj žrtev srovega napada dveh mladeničev, ki sta ji iz stanovanja izmaknila 300 tisoč lir. Mlada nepridiprava sta s silo vdrla v stanovanje 78-letne Olge Udovčic v Ul. Trissino 29 in jo napadla. Udarila sta jo v obraz, jo zavezala na stolico in ji obvezala usta, da ne bi kričala. Zatem sta se lotila stanovanja. Prebrska-

la in razmetala sta kuhinjo in spalnico; v omari sta našla torbico, v kateri je žena imela 300 tisoč lir. Tatova sta pograbila denar in takoj zapustila stanovanje.

Udovčicevo so malo pozneje rešili njeni sosed. Ker je bila ranjena po obrazu, so jo prepeljali v bolnišnico. Tu so ji zdravniki nudili prvo pomoč in jo sprejeli na oddelku za specialistične preglede. Okrevala bo v osmih dneh.

Policija je uvedla preiskavo o dogodku. Agenti so med drugim zaslišali tudi stanovalko v poslopju v Ul. Trissino 29, ki je malo pred tatvino opazila pred poslopjem dva neznana mladeniča. Ženska je podrobneje opisala enega od njiju: bil je to mlad črnolasec z dolgimi lasmi.

Protizakonito prestopila mejo

Agenti letkega oddelka in policisti openskega komisariata so včeraj v gozdiču pri Padričah ustavili jugoslovanska državljana, 23-letnega Marka Nenadovskega in 16-letnega Zlatka K., ki sta protizakonito prestopila mejo. Oba sta že imela opravka s pravico in nista imela pri sebi osebnih dokumentov. Policisti so ju pospremili na Urad za tuje, od tod pa na mejni prehod, kjer so ju predali jugoslovanskim oblastem.

† Nenadoma je preminila naša draga teta

Mila Brišček vd. Danieli

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev na Opčinah.

Žalostno vest sporočajo: nečak Etore in drugi sorodniki.

Trst, 20. novembra 1986
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustil nas je naš dragi

Josip (Pepi) Barut

Pogreb bo danes, 20. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v dolinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo otroci Mario, Vincenzo, Iolanda in Laura ter vsi sorodniki.

Dolina, 20. novembra 1986
(Pogrebno podjetje Zimolo)

V Mačkoljah zelo zanimiva razstava ženskih ročnih del

“Oživiljamo staro in lepo za sedanjost in bodočnost” - pod tem naslovom je etnografska skupina PD Mačkolje pripravila zelo zanimivo razstavo ženskih ročnih del, ki pa je bila žal na ogled samo štiri dni.

Razstavo so namreč pobudniki - med njimi je bilo še največ ljubiteljic naše polpretekle zgodovine - pripravili z velikim smislom za ovrednotenje domače obrti, ki ji z malenkostnim prizvokom omaloževanja pravimo ženska ročna dela.

V dvorani vaške Srenjske hiše so razstavili približno 200 eksponatov, ki so jih desetletja ljubosumno hranili v vasi.

Ce upoštevamo dejstvo, da so bile Mačkolje požgane med drugo svetovno vojno, je presenetljivo, koliko starih prtov, brisač in zaves so domačinke poskrile in jih ohranile do današnjih dni. S tem pa so tudi nam omogočili, da se seznanimo z delčkom polpretekle zgodovine naših krajev.

Ročna dela, ki so bila razstavljena v Srenjski hiši v Mačkoljah od sobote do torka, so bila v glavnem izdelana proti koncu prejšnjega in na začetku našega stoletja, najstarejši in seveda najdragocenejši izdelki so stari približno sto let.

Zelo staro je tako na primer posteljno pregrinjalo, ki ga je vestna domačinka spletla iz bele volne in ga nato obrobila s kvačkanimi čipkami. Stare so tudi brisače z barvnimi monogrami, v glavnem so izvezeni z rdečo nitko v križnem vbodu, in pa tako imenovane znamenice, ki so v bistvu izvezeni in okrašeni stenski abecedniki.

Etnografska skupina je seveda razstavila izdelke, ki jih je našla pri domačinih, vendar pa je zbrane dragocenosti tudi smiselno porazdelila. Tako je bil v desnem kotu pri vhodu prikaz stare kuhinje, na koncu dvorane pa spalnica s posteljo, zibko, omaro in pripomočki za umivanje. Ob tem je razstavila še vezene, ki so jih uporabljali pri raznih verskih obredih; na posebno steno je razobešila še vrsto stenskih preprog z raznimi napisi, na okna in vse okoli njih pa veliko zaves. Razstavo v glavnem belih vezenin so organizatorji pozivili z raznimi predmeti, obiskovalcem pa so ponudili še nekaj tipičnih jedi.

(bip)

Podpore pokrajine učencem in dijakom

Tržaška pokrajinska uprava obvešča, da je v teku razdeljevanje denarnih podpor za šolsko leto 1986/87, namenjenih učencem in dijakom obvezne šole ter dijakom višje srednje šole. Podpore lahko izkoristijo učenci in dijaki iz revnejših družin, namenjena pa je celotnemu ali delnemu plačilu šolske refekcije ali bivanja v zavodu. Prav tako bodo podpore pokrajinske uprave deležni zaslužni dijaki višje srednje šole vseh smeri. Vsa nadaljnja pojasnila dajejo posamezna šolska tajništva ter pokrajinski urad za šolstvo in kulturne dejavnosti na Trgu V. Veneto, 4 (1. nadstropje).

gledališča

VERDI

Jutri ob 20. uri druga predstava Bellinijeve opere NORME. Dirigent Romano Gandolfi, režiser Mario Zanotto. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

V organizaciji gledališča Verdi bo do 22. t. m. na sporedu ciklus baletov za šole, ki bodo v gledališču Cristallo - Ul. Ghirlaia. Predstave se začnejo ob 11. uri in trajajo eno uro. Vstopnica stane 1.000 lir. Ostale informacije dobijo zainteresirane šole pri blagajni gledališča (tel. 631948).

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina VENETO TEATRO predstavila delo G. Galline LA FAMEGIA DEL SANTOLO. Režija Luigi Squarzina. V abonmaju odrezek št. 3. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

Danes, 20. t. m., ob 19.30 in v petek, 21. t. m., ob 20. uri: SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE. Koncert v spomin Vaclava Talicha.

Okrogla dvorana

V nedeljo, 23. ponedeljek, 24., in torek, 25. t. m., ob 20. uri: Martin Sherman MESIJA - ponovitev.

Mala dvorana

Danes, 20. t. m., ob 20. uri: Pregled slovenskega amaterskega alpinističnega in gorniškega filma. Organizator Planinska zveza Slovenije.

Jutri, 21. t. m., ob 20.30: ANDREJ TROBENTAR - avtorski večer.

KULTURNI DOM - NOVA GORICA

Velika dvorana

Jutri, 21. t. m., ob 20.15: ALEKSANDAR MADŽAR - klavir.

Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje danes, 20. in v petek, 21. t. m., ob 19.30 v Ljubljani (Drama) s predstavo I. Cankarja POHUŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 24. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil pianist A. LUCHE-SINI.

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - Dvorana rezervirana za Tržaški Cine Club.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 Velluto blu, dram., ZDA, 1986, 120'; r. David Lynch; i. Isabella Rossellini, Kyle McLahlan. EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 Mission, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffé; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

FENICE - 18.00, 22.15 Il caso Moro, dram., It. 1986, 115'; r. Giuseppe Ferrara; i. Gian Maria Volonté, Mattia Sbragia.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 L' iniziazione, er. dram., It. 1986, 90'; r. Gianfranco Mingozzi; i. Serena Grandi, Fabrice Josso. □□

NAZIONALE I - 17.30, 22.15 Tai Pan, dram., ZDA 1986, 127'; r. Daryl Duke; i. Bryan Brown, Joan Chen.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 Carezze supererotiche, porn., □□

NAZIONALE II - 17.30, 22.15 Highlander, dram., Avstr. 1986, 115'; r. Russel Mulcahy; i. Christopher Lambert, Roxanne Hart.

EDEN - 15.15, 22.00 Cicciolina - banane al cioccolato, porn., □□

MIGNON - 16.00, 22.15 Pericolosamente insieme, dram., ZDA 1986, 116'; r. Ivan Reitman; i. Debra Winger, Robert Redford.

CAPITOL - 16.30, 22.00 Scuola di ladri, kom., It. 1986, 100'; r. Neri Parenti; i. Lino Banfi, Paolo Villaggio.

ALCIONE - 15.30, 22.10 Morte a Venezia, dram., It. 1971, 135'; r. Luchino Visconti; i. Silvana Mangano, Dirk Bogarde.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Omicidio a luci rosse, srh., ZDA 1985, 120'; r. Brian De Palma; i. Craig Wassan, Melanie Griffith. □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Erotismo dei sensi, porn., □□

RADIO - 15.30, 21.30 Sogni bagnati di mia zia, porn., □□

Preparedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Darujte v sklad
Mitje Čuka

razne prireditve

Ansambel "Lojze Furlan" in Sklad "M. Čuk" vabita na ZABAVNI VEČER z dobro založenim bifejem in bogato loterijo, ki bo v soboto, 22. novembra, ob 20. uri v kulturno-športnem središču v Zgoniku. Prve tri nagrade podarujeta Društvena gostilna in gostilna Veto iz Opčin.

SKD Tabor - Knjižnica P. Tomažič in tovariši. Jutri, 21. novembra, ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah srečanje s SKUPINO '85 na temo VOZLI SOŽITJA. Spregovorila bosta prof. Ivan Verč in prof. Stelio Spadaro. Vabljeni!

KD Krasno polje iz Gročane priredi jutri, 21. t. m., ob 20.30 večer diapozitivov, ki jih bo predaval predsednik jarmarskega kluba Boljuncac Claudio Bratoš in sicer o ponikalnicah od Materije do Markušne ter prikaz tehnične jarmarske opreme. Udeležite se polnoštevno!

KD Primorsko vabi na predstavitev nove leposlovne knjige Borisa Pangerca "Šum vode Glinščice" v nedeljo, 23. t. m., ob 17.30 v Srenjski hiši v Mačkoljah. Delo in avtorja bo predstavil Miran Košuta. Sodelovala bosta gledališka igralka Mira Sardoč in mešani pevski zbor Primorsko.

SKD Primorec vabi jutri, 21. t. m., ob 20.30 na večer diapozitivov na temo »TREBČE IN TREBENCI«. Predavjal bo Mario Kralj.

V KD F. Venturini bo v soboto, 22. t. m., ob 20. uri v Centru A. Ukmar Miro pri Domju predaval novinar Stojan Spešić na temo »SOVJETSKA ZVEZA PRED VELIKIMI SPREMENBAMI. Vabljeni.

Glasbena matica obvešča spoštovane obiskovalce koncertov, da bo 3. abonmajske koncert - pianist Daniel Rivera že v torek, 2. decembra in ne v četrtek, kot je bilo prvotno objavljeno. Prodaja vstopnic od torka, 25. t. m. dalje v uradih Utat - galleria Protti.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 20. novembra EDMUND

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzide ob 19.03 in zatone ob 11.08.

Jutri, PETEK, 21. novembra MARIJA

PLIMOVANJE DANES: Ob 4.05 najnižja 0 cm, ob 9.53 najvišja 40 cm, ob 17.21 najnižja -51 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 15,3 stopinje, zračni tlak 1024,7 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 63-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia Battellini, Sara Rella, Andrea Mocchianti, Stefano Stipancic, Martina Carboni, Michele Pellegrino, Valentina Ballaben, Stefania Seculin, Andrea Baldo, Francesca Ghersenti.

UMRLI SO: 74-letni Carlo Scozzi, 76-letna Amelia Colitta, 77-letna Italia Cucchini, 83-letna Anna Belletti, 93-letna Italia Frausin, 75-letni Albino Zambon, 79-letni Luigi Zecchini, 88-letni Albino Arocchi, 71-letna Elisabetta Viscovich, 94-letna Maria Debegnac, 72-letni Matteo Rodriguez, 74-letni Danilo Pertot, 64-letni Nicola Nisi, 89-letna Maria Tagliapietra.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. novembra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30 Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1.

SESLJAN (tel. 299751), BAZOVICA (tel. 226210), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30 Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1.

SESLJAN (tel. 299751), Bazovica (tel. 226210), ŽAVLJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

KD Rovte - Kolonkovec obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Caorle dne 30. 11. 86. Vpisovanje ob sobotah od 19.30 do 20.30 na sedežu društva ali po telefonu na št. 827528.

menjalnica

Ameriški dolar	1380.—
Nemška marka	689.75
Francoski frank	210.—
Holandski florint	610.—
Belgijski frank	32.50
Funt šterling	1960.—
Irski šterling	1860.—
Danska krona	180.—
Grška drahma	9.60
Kanadski dolar	990.—

mali oglasi

SDGZ GORICA sporoča, da so fotografije z razstave na razpolago zainteresiranim članom na sedežu v Ul. Morelli 14. Dvignejo jih lahko vsak dan, razen ob sobodah, od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure.

OSMICA je odprta v Zagradcu pri Miliču. Toči belo in črno vino.

VESPO PX 125 E, november '81, v odličnem stanju za 1.200.000 lir prodam. Tel. 228352.

URADNICA-KNJIGOVODKINJA z večletno prakso import-export in dobrim znanjem slovenskega, italijanskega, srbohrvaškega in angleškega jezika išče kakršnokoli poldnevno zaposlitev. Tel. 213392.

PRODAM stanovanje v Nabrežini. Tel. 040/200144.

PRODAM A 112, letnik 1985. Tel. na št. 228547 ali 226113.

PRODAM fiat 128 berlina, z dvema vrati, bele barve, letnik 1972, prevoženih 100.000 km. Tel. na št. 228547 ali 226113.

PRODAM rulotko v dobrem stanju z verando. Tel. 228390.

IŠČEM stanovanje v najem v Ul. Romagnali ali Commerciale, od 80 do 90 kv. m, ne glede na ceno. Tel. 040/228390.

PRODAM drva za kurjavo in akacijeve kole, možnost prevoza. Tel. 421508 po 20. uri.

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH (jestvine, sadje in zelenjava) nudi zaposlitev odgovorni in podjetni osebi. Žaželenja je praksa. Tel. na št. 040/213274 v jutranjih urah.

PRODAM PSE, kavkaške ovčarje, tri mesece in pol stare, odličnega rodovnika, prvo leglo v Jugoslaviji, uvoženi iz ZSSR. Kele, Andraševečka, 21 - Zagreb.

prispevki

Ob smrti Stanka Kluna darujeta Ema in Dana Rudolf 20.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

Namesto cvetja na grob Silverija Pisanija darujeta Anica in Rado Polduzzi 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Vlada Turine darujeta Mira in Manšuet Fonda 20.000 lir za Slovenski klub.

V spomin na Ruggera Dillija daruje Albino (Boršt 137) 10.000 lir za PD Slovenec.

Namesto cvetja na grob strica Stanka Kluna darujeta Anica in Dorina 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ivan Malalan daruje 6.500 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

V spomin na Stanka Kluna darujeta žena Justina in sin Alojz 50.000 lir za Godbeno društvo V. Parma.

Ob 30. obletnici smrti dragega očeta Silvestra Pregarca darujeta Silva in Ljorka 20.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Ljudmile Giusti roj. Ursič daruje Albina Martellani 20.000 lir za Dijaško matico.

Ob 9. obletnici smrti dragega moža Alojzija Žagarja daruje žena Danica 15.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Bernardo Kocjančič darujeta Magda in Danilo Pečenik 15.000 lir za KD V. Vodnik.

V spomin na Bernardo Zobec darujeta Magda in Danilo Pečenik 15.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Karla Podobnika daruje družina Sossi-Starc 20.000 lir za ogrevanje openske cerkve.

V spomin na pok. Karla Podobnika darujeta Elda in Ninko Škabar 40.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Oskarja Pečarja daruje družina Grgič (Padriče 42) 10.000 lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob Stojanovega očeta Emila Colje darujeta Jelka in Peter Cvelbar 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

N. N. daruje 150.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Karla Podobnika darujeta Stanka in Riko Čuk 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob prvem mesecu obletnice smrti Vlada Turine daruje sestra Jelka 30.000 lir za Dijaško matico in 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Podporna članica Adalgisa Biekar daruje 25.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Danila Pertota daruje družina Franja Kosovela 10.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Emila Colje daruje Boris Pertot 10.000 lir za TPK Sirena.

Ob plačilu članarine darujeta za Društvo slovenskih upokojencev: Slava in Franc Košta 4.000 lir, Bogdana Rudolf 20.000 lir ter Ada Orel 10.000 lir.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela EDO MURTIČ.

V Konjušnici Miramarskega parka je do 30. novembra odprta razstava MAKSIMILIJAN OD TRSTA DO MEHIKE.

V galeriji Cartesius je do 27. t. m. na ogled posmrtna razstava grafičnih del AVGUSTA ČERNIGOJA.

čestitke

Danes praznuje 60 let MILAN PU-RIČ. Vse najboljše in posebno zdravja mu želijo sestra Marija, brat Ivan, Karla in nečaka Sergij in Vilma z družinama.

Te dni so praznovali rojstni dan MARIJA PETAROS, njen sin Stojan ter zet Korado. Nona Tonca želi vsem trem mnogo zdravih, srečnih in veselih let.

šolske vesti

Ravnatelj državnega poklicnega zavoda J. Stefan sporoča staršem, da bo v ponedeljek, 24. t. m., ob 16. uri na sedežu šole roditeljski sestanek za 1. in 2. razrede in ob 18. uri za 3., 4. in 5. razrede vseh oddelkov. Vabljeni so vsi starši.

razna obvestila

KD Kraški dom obvešča, da se je pričela ženska in moška REKREACIJSKA TELOVADBA vsak petek ob 21. uri v občinski telovadnici v Repnu. Vabljeni!

Krožek mladih komunistov priredi v nedeljo, 23. t. m., ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu koncert ansambla "Plava trava zaborava". Vabljeni stari in mladi.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

IVAN CANKAR
ZA NARODOV BLAGOR

Režija: Dušan Jovanovič

soboto, 22. t. m., ob 20. uri

Banca Agricola
Kmečka banka

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

MIHA MATEJ

ŠIROKA USTA

Izjava: Stane Starešinič

V soboto, 22. t. m., ob 20.30 v Srenjski hiši v Mačkoljah v nedeljo, 23. t. m., ob 16.30 v Prosvetnem domu na Opčinah v petek, 28. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trečbah.

Pogoji za skorajšnji sporazum za rešitev vseh ključnih vprašanj

Glede razčiščevanja med strankami petčlanske, oziroma šestčlanske koalicije (v pogovorih so bili namreč soudeleženi tudi liberalci) na Goriškem, je prišlo do manjšega napredka, v prihodnjih dneh pa bo najbrž podpisan tudi dokončni sporazum o sodelovanju in urejevanju vseh najpomembnejših odprtih vprašanj. Predstavniki pokrajinskih tajništev KD, PSI, PSDI, PRI, SSK in PLI so se sestali že v torek zvečer, vnovič pa včeraj dopoldne ter razpravljali o osnutku dokumenta, ki ga je pripravila KD in ki, kakor je slišati, potrjuje veljavnost smernic dogovora, ki je bil dosežen ob rešitvi zadnje krize na pokrajini. Osnutek v glavnem zadovoljuje predstavnike šestih strank in bi moral torej služiti kot osnova za skorajšnji sklenitev dokončnega sporazuma. Nekaj pomislekov so menda izrazili le predstavniki republikanske stranke.

To glede splošne usmeritve. Seveda so bila predmet razprave tudi specifi-

na vprašanja, ki so že predolgo v ospredju političnega dogajanja na Goriškem: zdravstvo, krizi v Gradežu in Trzinu, porazdelitev odgovornosti v raznih pomembnih ustanovah.

Glede položaja v Gradežu je bilo na zadnjem sestanku doseženo soglasje, da si je treba prizadevati za preprečitev komisarske uprave in delati na tem, da pride tudi v tem kraju do sestave take koalicije, kakršna je na pokrajinski, oziroma na deželni ravni. Stabilno upravo tržiške občine naj bi zagotovili s štiristrankarsko koalicijo in torej z vstopom socialistov v odbor.

KD bi v tem kraju obdržala župana, mesto podžupana pa naj bi prevzeli socialisti. Največ težav je menda še zmeraj na področju javne zdravstvene službe. Po izjavah pokrajinskega tajnika KD Criscija ostanejo v veljavi smernice, zapopadene v načrtu preureditve zdravstva, ki je bil sicer odobren v glavni skupščini KZE, ki pa ga

je dežela skoraj v celoti zavrnila in ki ga bo treba zdaj pregledati, oziroma prilagoditi. Vodilna mesta v upravnem svetu KZE in v skupščini KZE naj bi prevzeli socialisti in krščanski demokrati. Socialistom naj bi šlo predsedstvo upravnega odbora, medtem ko naj bi predsedniško dolžnost medobčinske skupščine KZE opravljali predstavniki KD. Menda bo to mesto pripadlo doseadanemu predsedniku Cesareju Calzolariju.

Tako torej, nekakšen načelni dogovor je bil menda že dosežen. Zdaj bodo predlog premelevali še v vodstvu posameznih strank. Republikanci, ki menda edini niso podpisali osnutka, oziroma predlog delovnega dokumenta, pa se bodo predvidoma izjasnili v ponedeljek, ko bo v Trzinu seja občinskega sveta. Dokončni dogovor pa naj bi sklenili proti koncu prihodnjega tedna, seveda, če ne bo novih in nepredvidenih težav, s katerimi se spopadajo v nekaterih strankah.

Gorica Kinema v Kulturnem domu

V nocojšnjem filmu Streamers Altmanov pogled na Ameriko

Po izjemnem uspehu uvodne predstave v jesensko filmsko sezono z Maseellijevim Ljubezensko zgodbo, ponuja drevi Kinoateljje drugi film sporeda Gorica Kinema '86. S pričetkom ob 20.30 (od 20. ure dalje bo v foyeru možen ogled video predstavitev filma) bodo predvajali film *Streamers* ameriškega režiserja Roberta Altmana. Film so leta 1983 predstavili na filmskem festivalu v Benetkah, kjer je prejel nagrado Fenice za najboljšo kolektivno igranje vseh nastopajočih. V Gorici ga bomo tokrat lahko prvič gledali.

Kot v svojem prejšnjem znanem filmu *MASH* obravnava Altman spet dogajanje iz časa vietnamske vojne, vendar je tokrat pristop drugačen. Protagonisti so trije rekruti - Ritchie, Billy in Roger -, ki pričakujejo odhod v Vietnam. Pred ironičnimi očmi dveh narednikov se Ritchie, homoseksualec iz dobre družine, zabava s provokativnimi predlogi Billyju, povsem "uokvirjenemu" provincialnemu intelektu-

alcu. Roger skuša brzdati igranje, ki pa se kmalu sprevrže v spopad.

V zaprto in napeto atmosfero poseže četrti rekrut, Carlyle, ki s svojim strahom in agresivnostjo samo še poveča napetost. Neustavljiva sila vleče vse štiri proti nasilju in smrti. Tako kot padalci, ki se jim ne odpre padalo in neusmiljeno padajo z neba, bolj nemi in presenečeni kot preplašeni, ne da bi razumeli kaj se jim dogaja. V vojaškem žargonu jih imenujejo "streamers"...

Kot v drugih Altmanovih filmih (spomnimo samo na *Nashville*) lahko tudi v tem zasledimo bodečo kritiko ameriške družbe, ki - kot štirje protagonisti - kaže nekako nagnjenje k samomoru in pogoda počasi, a neusmiljeno drsi v pogubo.

Berite

»Novi Matajur«

Odličen sprejem Magrisove najnovejše knjige Danubio

Pred nabito polno dvorano Fogarjevega avditorija je znani tržaški germanist Claudio Magris v torek predstavil javnosti svojo najnovejšo knjigo *Danubio*, ki je izšla pri založbi Garzanti. Avtorja in sad njegovega literarnega truda je izčrpano predstavil prof. Luigi Tavano, v imenu Inštituta za mittelevropska kulturna srečanja in Inštituta za družbeno in versko zgodovino, ki sta priredila večer.

Knjigo je težko označiti, saj se ji ne priklada nobena etiketa. Gre za kulturni potopis od izvira pa do izliva Donave, med katerim zasledimo opise kar 85 krajev, od mest kot so Dunaj, Bratislava, Budimpešta, Beograd, do navidez zakotnih a za avtorja vseeno zanimivih krajev. Vendar Donava je tudi reka, ki druži srednjeevropske države v neko kulturno in duhovno celoto, reka ob kateri velikih zgodovinskih dogodkov, velikih literatov in mislecev, reka številnih večjih in manjših narodov. Vse to zasledimo v Magrisovi knjigi, je povedal prof. Tavano, ki jo zato lahko beremo na različnih nivojih.

»Nisem hotel zagovarjati nekega stališča, dokazovati kake teze,« je o knjigi dejal Magris, »skušal sem enostavno slediti toku reke, ki je kot tok življenja: predal sem se zunanjim učinkom, stimulacijam okolja. Tudi v življenju se ne moremo držati strogega plana, saj nas slej ko prej nepredvideno naključje spravi s tira: tako je bilo tudi pri tem potovanju, kjer pa sem vsakodnevni kaos vendar skušal povezati z neko nitjo. Sami presodite, če mi je to uspelo.«

Avtor je še povedal, da je bila izbira Donave neizbežna, saj zaradi svoje kulture ne bil bil mogel izbrati druge reke. »Že od Odiseja dalje pomeni vsako potovanje tudi iskanje lastne identitete,« je dejal in razložil, da se zato njegovo potovanje ob Donavi odvija bolj skozi čas kot skozi prostor, da gre duhovni sprehod skozi civilizacije in kulture mitične srednje Evrope, čeprav ne manjkajo povsem konkretni opisi, vtisi in beleške iz krajev, ki jih je avtor obiskal.

Srečanje z liriko v avditoriju

Recital sopranistke Susie Jo

V okviru koncertne sezone glasba in čas, ki jo prireja goriška občinska uprava v sodelovanju s Pokrajino, bo drevi ob 18.30 v avditoriju prvo od Srečanj z liriko. Nastopila bo korejska sopranistka Susie Jo, ki jo predstavljajo kot pravi fenomen sodobne lirike. Še mlada, a izredno talentirana pevka se je uveljavila na pomembnih mednarodnih natečajih predvsem zaradi izjemno čistega glasu, ki ji omogoča neslutene pevske virtuzizme in prilagajanje vlogam, za katere so potrebne različne značilnosti glasu.

Program goriškega koncerta sestavlja v celoti francoska lirčna literatura: iz te zahtevne zakladnice bo Susie Jo predstavila izbor arij, ki v nekaterih primerih dosegajo skrajne meje človeških glasovnih sposobnosti.

Koncert bo v celoti snemala italijanska radiotelevizija, zato priporočajo pridreditelj občinstvu največjo točnost, ker po 18.30 ne bodo več dopuščali vstopa v dvorano.

Pismo goriške sekcije WWF glede širjenja ind. cone

Goriška sekcija svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) je predsedniku pokrajine in sovođenjskemu županu ter sredstvom javnega obveščanja naslovila naslednje pismo:

"Goriška sekcija WWF — svetovnega sklada za varstvo narave, izraža globoko zaskrbljenost nad načrti za gradnjo in razširitev industrijskih objektov tik ob Sovodnjah. Ta zaskrbljenost izhaja iz nekaterih ugotovitev:

1. področje občine Sovodnje je že zasedeno z objekti, ki v večji ali manjši meri onesnažujejo okolje;
2. upepeljevalnik goriške občine, ki je menda med boljšimi v Furliniji-Juljski krajini, ostaja kljub vsemu objekt, ki precej onesnažuje ozračje;
3. večja območja teritorija občine so z ekološkega vidika močno ogrožena, zaradi črnih odlagališč in pa zaradi prisotnosti industrijskih objektov.

Poleg teh preprostih, a pomembnih ugotovitev, ni mogoče ne upoštevati protestov krajevnega prebivalstva, ki že vrsto let opozarjajo na kritično stanje, ki je posledica stopnje onesnaženosti in ogroženosti okolja. Res je, da pomeni prisotnost industrijskih dejavnosti nova delovna mesta, ki so še kako potrebna, vendar je po drugi strani res, da uničevanje naravnega okolja in onesnaževanje zelo veliko stane. Danes ni mogoče z natančnostjo opredeliti, kolikšna je ta vrednost. Zato ker ni na razpolago statističnih podatkov in podatkov o povezanosti med viri onesnaževanja in okoljem. Res pa je, da te stroške lahko že zdaj opredelimo glede na področje učinka: ekonomski, družbeni, ekološki. Tudi te elemente je treba podrobno upošte-

vati pred odločitvijo o gradnji industrijskega objekta in ne samo končni izdelek in zaslužek.

Naše združenje zato izraža polno podporo prebivalstvu občine Sovodnje ob Soči in naproša pristojne ustanove, naj podrobno preučijo vprašanje razširitev industrijske cone na tem območju in naj skušajo v sodelovanju z prebivalci, kulturnimi in naravnovarstvenimi združenji najti pravilno in hitro rešitev tega nelahkega vprašanja. Zares upamo, da bodo občani in predstavniki ustanov tokrat ukrepali ob upoštevanju dobre volje, z več razuma in manjšo agresivnostjo do okolja."

SOBOTA, 22. novembra 1986, ob 20. uri odprtje razstav

EDVARD RUSJAN ob 100-letnici rojstva - LETALSKI MODELI članov goriškega in novogoriškega aerokluba - Sledi KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA RAVENSKIH ŽELEZARJEV RAVNE NA KOROŠKEM, kapelnik ALOJZ LIPOVNIK.

SREDA, 26. novembra, ob 20.30

predstavitve knjige LETALSTVO IN SLOVENC - kratkometražni film o EDVARDU RUSJANU.

PETEK, 28. novembra, ob 20. uri

ŠPORTNO-ZABAVNI VEČER v telovadnici Kulturnega doma.

Velik uspeh kvalitetnega glasbenega večera Z Unifestom študenti spet zadeli v tarčo

Skoraj danilo se je, ko so zadnji zadovoljni obrazi zapustili goriški Kulturni dom. To je morda najboljši dokaz izrednega uspeha Unifesta, tretjega srečanja univerzitetnih študentov, ki ga je Unifax priredil v soboto. Goriški akademiki so za glavno temo letošnjega srečanja izbrali glasbo, ki je morda edino svetovno izrazno sredstvo, ki ne pozna meja. Univerzitetni študentje, pa tudi nekateri univerzitetni profesorji, s tržaškega, videmskega, ljubljanskega in beneškega vseučilišča so se masovno odzvali vabilu Unifaxa. V polni glavni dvorani je nastopil orkester Muja D. O. C. Band, ki je pod vodstvom A. Muscovija predstavil pesmi velikih big bandov Glenna Millerja in še številnih drugih avtorjev.

Najbolj so publiko navdušile Moonlight serenade, Tuxedo Junction, Bahia, New York New York, In the Mood ter Il cielo in una stanza, v kateri je prvič nastopila pred občinstvom komaj 14-letna pevka Aleksandra Kalc. V spodnji dvorani je znana

disc jokey s koprškega radia Lina podajala rafinirano disco glasbo, medtem ko smo v zgornjem foyeru lahko mirno kramljali ob spremljavi odličnega piano bara Petra Renerja, Aleksandra Simonetta in drugih. Slednji je tudi spremljal morda najbolj kakovostno glasbeno točko večera in sicer jazz, soul in gospel pevko Fiorello Aliato, ki je znala ustvariti tisto vzdušje, ki ga ponavadi zmorejo le temnopoliti izvajalci.

Univerzitetni študenti so se tako lahko srečali in razvedrili daleč od učnih prostorov, plesali, zabavali, nasmajali tudi z videokasetami Bennyja Hilla, in risankami ter video Unifaxa, ki so ga naši univerzitetni študentje posneli lani.

Brezhibna organizacija, preureditev prostorov Kulturnega doma, glasbena ponudba, - ki je tokrat bila zares za vse okuse, - filmi ter dobro založena cocktail bara so pripomogli k uspehu nepozabnega večera, - Unifesta.

Unifaxovci, ki so znova popolnoma

zadeli v tarčo, pa se že pripravljajo, seveda v času, ki jim dopušča študij, za pustno družabnost.

La Contrada

V Verdijevem gledališču bo v okviru italijanske gledališke sezone nocoj (izven abonmaja) gostovala tržaška skupina La Contrada z nostalgичno komedijo *Carpinteria in Faraguno* "Due paia di Calze di seta di Vienna". Za predstavo, ki se prične ob 20.30 je obvezna predhodna rezervacija mest v agenciji Appiani.

Sejem rabljene smučarske opreme

Na sedežu planinskega društva bo v soboto, 22. t.m. od 15. do 17. ure sejem rabljene smučarske opreme, istočasno pa bodo pri društvu pričeli z vpisom za tečaj smučanja za začetnike in za nadaljevalni tečaj smučanja, ki se bo tudi letos odvijal na Nevejskem sedlu, predvidoma v decembru. Vpisovali bodo tudi v prihodnjem tednu, do 29. novembra.

Sejem rabljene smučarske opreme pripravljajo tudi v Novi Gorici in sicer na pobudo Smučarskega kluba. Sejem v prostorih Lesarskega šolskega centra bodo odprli danes, trajal pa bo do nedelje, 23. t. m. Odprt bo danes in jutri od 16. do 20. ure, v soboto od 14. do 20. ure in v nedeljo od 14. do 18. ure. Prodajali bodo smučarske vozovnice s popustom (od 20 do 30 odstotkov) za vsa smučišča na Primorskem.

kulturni dom

Jutri ob 20.30 filmska sezona Kinoateljja: *Streamers*, rež. Robert Altman, ZDA, 1983.

razne prireditve

Društvo prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodnj prireja 6. decembra ob 19.30 v gostilni pri Mirotu v Sovodnjah družabni večer. Cena večerje 10 tisoč lir za krvodajalce, za ostale 20 tisoč. Prijave zbirajo: v Sovodnjah Marinka Batič (tel. 882043), v Gabrijah Oskar Juren (tel. 882265), v Rupi Pepo Florenin (tel. 882172), na Vrhu Ciril Černic (tel. 882145).

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.30 sezona Gorica Kinema '86: »Streamers«, r. Robert Altman.

VERDI 20.30 gledališče La contrada: »Due paia di calze di seta di Vienna«.

CORSO 18.00 - 22.00 »Codice Magnum«.

VITTORIA 17.30 - 22.00 »Desiderando Giulia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR 17.30 - 22.00 »Desideri bol- lenti«.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 19.00 - 21.00 »Il mistero di Wetherby«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Fant iz kluba Flamingo«, 20.00 »Amadeus«.

DESKLE Zaprto.

POGREBI

Danes ob 9.30 Leone Perco iz splošne bolnišnice v Cerke in na pokopališče v Ločniku.

Na brzovlaku ustavili skupino mladoletnih Romov

Na železniški postaji v Trzinu so v torek jutraj, na brzovlaku za Rim, ustavili skupino Romov, ki so bili brez potrebnih dokumentov za prehod meje in brez potrebnih sredstev za preživljanje. V skupini je bilo 6 mladoletnikov in ena ženska. Šest članov skupine so pospremili na goriško kvesturo ter jih nato predali jugoslovanskim organom, 15-letnega FN pa so pridržali, ker ima menda odprte račune s sodstvom, oz. policijo. Že pred časom je bil proti omenjenemu mladoletniku namreč uveden prisilni izgon.

Menda je skupina izjavila, da je doma iz okolice Slavonskega Broda. Je šlo za običajno romsko selitev, ali

pa za člen organizirane kriminalne dejavnosti, o kateri je v zadnjih mesecih toliko besedi?

● Drevi, 20. novembra, ob 20. uri, se bo na sedežu pri telovadnici v Ulici delle Grappate sestal rajonski svet za Podgoro. Na dnevnem redu je oblikovanje mnenja rajonskega sveta glede gradbenega pravilnika in vprašanje potrebnih vzdrževalnih del na območju Podgore.

● Občinsko podjetje za storitve v Gorici obvešča, da bodo zaradi vključitve nove ransformatorske kabine v omrežje danes ob 13.30 do 16.30 prekinili dobavo električnega toka na območju Mokete, Majnice in Campagna basse.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Rupa, Peč, Gabrje bo imela kongresno skupščino danes, 20. t. m., ob 20. uri na sedežu na Peči.

Sekcija VZPI-ANPI v Štandrežu priredi kongresno zborovanje svojih članov danes, 20. t. m., ob 19. uri v domu A. Budala.

Sekcija VZPI-ANPI za Dol in Jamlje vabi na predkongresno skupščino, 24. t. m. ob 19. uri v osnovni šoli v Dolu.

SDGZ - Gorica obvešča, da zaradi tehničnih razlogov družabnost, ki je bila napovedana za 22. t. m. odpade. Priredili jo bodo kasneje, datum bodo pravočasno sporočili.

Kmečka zveza obvešča, da zapade 30. t. m. rok za naplailo (akontacijo) IRPEF in ILOR.

Občinska knjižnica v Sovodnjah je v novembru odprta ob sobotah od 16. do 20. ure, ob nedeljah od 9. do 13. ure.

Drevi v Ljubljani svečano odprtje Plečnikove razstave

Po velikem pariškem uspehu bodo drevi ob 20. uri odprli v hali A ljubljanskega gospodarskega razstavišča razstavo »Arhitekt Jože Plečnik 1872-1957«. Razstavo so pripravili Nacionalni center za umetnost in kulturo Georges Pompidou iz Pariza, socialistična republika Slovenija in mesto Ljubljana. Razstava bo odprta do 5. januarja 1987.

Razstava bo predstavila arhitektove načrte, projekte, oblikovne umetnine in strokovna dognanja, spremljala pa jo bo tudi razstava posnetkov njegovih del in ogledi njegovih del v Ljubljani. Ob osrednji Plečnikovi razstavi bodo v razstaviščnih prostorih pripravili še več dopolnilnih razstav. Na drevisnji svečani otvoritvi bo spregovoril Dušan Šinigoj, predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije.

V Parizu je Plečnikova razstava doživela izjemen uspeh in privabila okoli 380.000 obiskovalcev. Vzstopila je v zavest ne samo Pariza in Francije, marveč Evrope in sveta. Po ljubljanski predstavitvi bo namreč Plečnikova razstava nadaljevala svojo pot po Evropi in nato čez »veliko lužo« v Ameriko. Prihodnje leto bo na ogled v Barceloni in nato na Dunaju.

Plečnikova razstava pomeni torej izreden kulturni dogodek. Opravljeno delo je temeljito, zahtevalo je tudi dokaj visoka finančna sredstva, rezultat pa je že po pariškem uspehu na dlani. Slovenski arhitekt Jože Plečnik je vzbudil v Evropi močno zanimanje in tudi občudovanje. Njegova razstava pa sodi med tiste, ki so letos pustile vidne sledove. Seveda si tudi v Ljubljani pričakujejo lepo število domačih in tujih obiskovalcev. Tudi v tem smislu so se organizatorji močno potrudili, saj bo obiskovalcem na razpolago vse, da se bodo v razstavnih prostorih in z vodenimi sprehodi po Ljubljani lahko temeljito seznanili z velikovo Plečnikovo »zapuščino«.

Naj ob zaključku omenimo avtorje razstave, ti so: slovenski arhitekt na Dunaju Boris Podrecca, direktor centra za industrijsko oblikovanje v Pompidujevem centru Francois Burkhardt, slovenski umetnostni zgodovinar dr. Damjan Prelovšek, komisar razstave je Lojze Gostiša, celotna organizacija razstave je potekala v okviru Arhitekturnega muzeja v Ljubljani.

Gallinova Botrova družina

Giacinto Gallina (1852-1897) je zagotovo med najpomembnejšimi italijanskimi komediografi XIX. stoletja in predstavnik tako imenovanega narečnega gledališča, ki se je uveljavilo predvsem z Goldonijem. Gallina pa ne hodi po Goldonijevih sledovih, ubral je samosvoja pota, čeprav nekaj potez vendarle spominja na slovitega beneškega komediografa, predvsem v hotenjih po osamosvojitvi ženske. To je razvidno tudi v Gallinovem najboljšem delu »Botrovi družini« (La famiglia del santolo), s katerim gostuje te dni v gledališču Rossetti Venetoteatro.

Abonmajaska predstava Teatra Stabile nas sooča z dokaj nedolžno fabulo: neka cela družina (z zeti in drugimi prišleki) živi na ramenih premožnega botra. Razen humanistično razpoloženega družinskega poglavarja Micela, ki nič ne vidi, kaj se dogaja okrog njega in niti ne sluti vseh grodbij, ki živijo za njegovim hrbtom. V oblakih je kar vso svojo eksistenco, tako da se mu ob odkritju resnice podere kar ves svet, a prostodušno sprejme svojo usodo in se prilagodi situaciji.

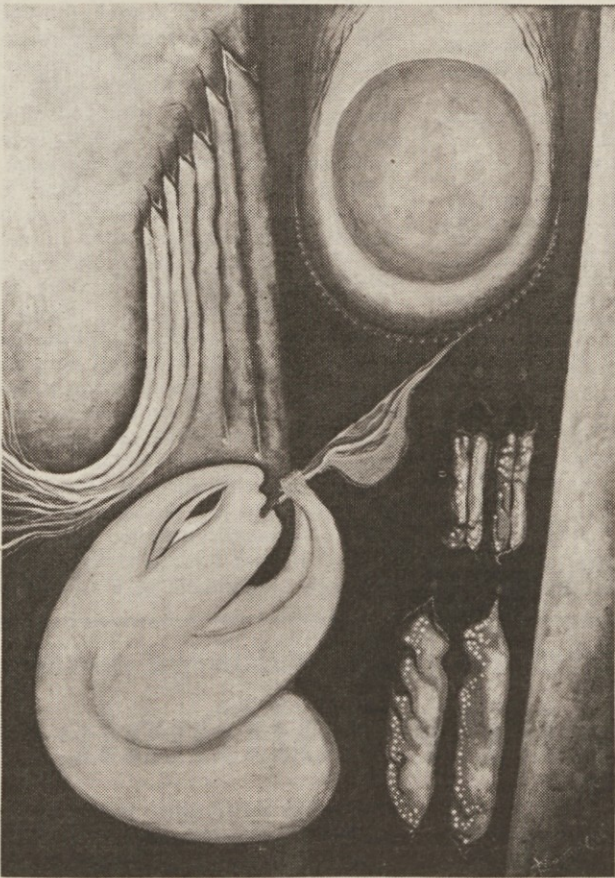
Zadeva pa vendarle ni tako enostavna, kakor smo jo nakazali. Tu je še veliko subtilnih intrig, človeških usod, ki se združijo v skupnem imenovalcu pohlepa in osebnega uspeha. Tako dobimo dobro, trdno dramatično

celoto, ki se poigrava tudi s čustvi avditorija in zaradi tega zdrkne tu pa tam v nepotrebno patetiko. Vsekakor pa je režiser Luigi Squarzina ustvaril vsaj gledljivo delo, brez spodrsnjavev in pripravil igralce do tega, da so skrajno artistično zapolnjevali prostor in ponudili v presojo dobro Gallinovo delo, najbrž še dodatno odmevno prav zaradi njihovega deleža. (mč)

iz likovnih galerij - iz likovnih galerij

Pripoved o senčni in osončeni luni

Pred kratkim se je v občinski galeriji zaključila slikarska razstava Tržačanke Anemarije Ducaton, ki so jo zdaj našim bralcem predstavljali izključno umetnostni kritiki. Zaradi številnih zanimivih potez v njenem delu in privlačnosti njenih današnjih dosežkov sem imela vtis, da bi predstavitev ciklusa »Fiabe di luna« — »Lunine pravljice« utegnili biti še kako drugače zanimiva, se pravi s splošnejšega kulturno-literarnega vidika pa tudi preko psihoanalitičnega ključa. Tu se moram najprej zahvaliti prijatelju Francu Udoviču, ki mi je za Ducatinovo velikodušno prepustil pero kritika in mi s tem nudil možnost, da se z lastnimi tipalkami približam njeni osebnosti in ustvarjanju.

Najbližji za izražanje čutenja Ducatonove je brez dvoma surrealizem, kar se pa v zreli obliki kaže šele v tem njenem zadnjem ciklusu. Do zdaj je večkrat prevladujoča čustvena napetost izničila njene poskuse, da bi svoje sporočilo v prečiščeni obliki ustavila na platnu, da bi brezčasovno in brezprostorno posredovala svojo prizadetost. Sicer bi tudi takovrstna poduhovljenost ne odgovarjala njenim življenjskim polnostim (in protislovjem), kljub nezadržni zahtevi, da se z resničnostjo pomeja vselej, da se ji predaja, da jo vsrkuje. V prekipajočem izraznem izlivu daje slikarka obliko sanjskim pojavom, s krivuljami, paraboličnim potekanjem, elegantnim taktom, vibrirajočimi elementi nam priključuje v spomin dunajsko secesijo in posebej Klimta. Istočasno opažamo ponekod potrebo po redu, ko včasih sliko skoraj geometrično natančno sestavi, vendar vselej v sanjski, pravljici dimenziji.

Tipične sestavine pravljice so v teh slikah prisotne v tolikšni meri, da bi verjetno zaslužile izkušeno oko psihoanalitika, saj se splošno priznava, da nam bodisi miti bodisi pravljice govorijo o jeziku simbolov, ki predstavljajo podzvestno vsebino. Kot značilnosti bi omenila predvsem brezčasnost, animistično in magično plat stvari in reči, vse-mogočnost misli, princip všečnosti proti principu resničnosti. Nedoločeni »Nekoč je živel...« nas takoj obvesti, da zapuščamo stvarnost in se predajamo domišljijškemu, se pravi svetu, ki sloni na magiji in animizmu, polnemu dobrih in

zlih duhov, s pomočjo katerih se človeku približajo ne le živali in rastline, temveč tudi neživo. Z vsemogočnostjo misli, se pravi z izredno močjo, ki jo primitivec in otrok pripisujeta svojim željam, volji po njihovi uresničitvi in obliki te uresničitve, izvaja človek nadzorstvo nad animističnim svetom, ko s primernimi (magičnimi) postopki lahko ureja naravne pojave, ščiti pred nevarnostmi prijatelje (dobre) in kaznuje sovražnike (zlobne). Skratka, pravljice bi lahko primerjali vrsti posod raznih oblik in velikosti, ki jih z različno vsebino in v različnih količinah polni porabnik po lastnih čustvenih potrebah. Ta vsebina je pri Ducatonovi oblikujoča se snov, na zemljo vezana sanjska bitja s človeško dušo, poletavajoči vražički, skrivnostne katedrale: nakazovanje potrebe po stiku, po pripovedovanju, po prikazovanju same sebe, po izbrisavanju morda preveč utesnjujoče resničnosti.

Na vseh slikah tega Ducatoninega ciklusa kraljuje mesec, katerega simbolični pomen je pa tako bogat in razvejan, da se je treba nujno omejiti le na nekatere točke, ki se mi zdijo za neposrednejše razumevanje slikarskega dela bolj pojasnjujoče. Luna je simbol ženskosti nasploh in v matriarhalnem območju se tudi časovno štetje pričanja zvečer ter konča s sončnim zatonom. V starem Egiptu je trenutek rojevanja večer, saj predstavlja pojavljanje zvezd in meseca »očitno« rojstvo, medtem ko je jutro, ko zvezde in luna zbledijo, trenutek smrti, takrat ko dnevno nebo požre sinove noči. Šele z uveljavitvijo patriarhalne ureditve postane jutro odločilno zaradi rojstva sonca, vendar tudi tedaj - čudno! - dan začenja opolnoči. Prvotno je torej pravi kronometer luna, ne pa sonce in v luninem kultu je na prvem mestu njen pomen kot merilec časa. Enakovreden je pomen njene rasti, polnosti in upadanja v zvezi z rodnostjo divjih in domačih živali, zemlje in človeškega rodu, kar je očitno nosilni steber tega sveta, ki se torej v bistvu postavlja kot svet ženskega, tega, kar rojeva in hrani. Odtod tudi poskusi človeka, da bi s pomočjo magičnih postopkov vplival na sile, od katerih je odvisno hranjenje in z njim življenje. Odtod vloga ženskega elementa kot šamana, sibile, prerokije in svečenice, seveda s prvenstvenim namenom vplivanja na rodnost. In še vloga ženske kot predice in tkalke, pripravljalke hrane, obleke, razne posode. Ko človeštvo pristane v patriarhalni zavesti in v ločitvi od nezvestnega, se matriarhalnost nabije z negativno vsebino: mesec postane simbol uničujoče podzvesti. Pri Ducatonovi je element luna brez dvoma postavljen v oddaljeno človeško dimenzijo, ki naj bi jo bil moral sodobnik že zdavnaj premostiti. Priključuje ga iz pozabe, njen jaz zaljubljeno gleda in živi s pojavom, ki ga čuti neločljivo od lastne biti. Pa vendar njo in njene ustvarjalne oblike ločuje od meseca stalno ponavljajoča se, včasih skoraj trnova prepona, ki razmejuje svet danega in dimenzijo zaželenega. Kot je v predstavitvi razstave povedal psihoanalitik dr. Mauro Cauzer, lahko v vrsti prikazanih rojevanj gledamo boleče ločitve, s katerimi je posuta pot našega zorenja, luna pa morda simbolizira umrlo slikarkino mater, željo po združitvi, po popolni spojitvi.

Temne oči Anemarije Ducaton se zaiskrijo, ko se razgovor pomakne še na druga področja umetniškega ustvarjanja, proti književnosti in glasbi. Pravi, da se čuti manjšinsko, ko skuša uveljaviti svoje prepričanje in seveda delo, ki sloni prav na povezovanju med to in ono zvrstjo. Predvsem v Trstu je po njenem mnenju premalo zanimanja za pobude, ki bi okrog osrednje teme združevale pisanje, slikanje, muziciranje in še marsikaj drugega: več kot katera je že padla v vodo zaradi pomanjkanja posluha pri ustanovah, političnih in drugih predstavnikih, ki bi bili lahko zagotovili njih uresničitve. Se pa v svoji manjšinski koži tudi kar dobro počuti, ko ji marsikje po svetu izrekajo priznanje ali ji celo nepričakovano nudijo možnost, da neovirano sprostijo svoj ustvarjalni duh: na steni katedrale mesteca Soledad se v hladnem polmrazu blesti »murale«, ki ga je navdihnili Mahlerjeva glasba. Zunaj, na prašni cesti, pripeka južnoameriško sonce.

MARA DEBELJUH

Izbor iz ustvarjalnosti mlajših avtorjev

Nadja Švara

TRENUTEK

V daljavi se rojeva zvok.
Jaz pred tabo umiram.
Duh otožnih ptic je
napolnil moje grlo.
Kri mi žge žile,
kot da bi v rokah držala
sonce.
Pozabim na tvoj glas
in se počasi zgubljam
v žalostni harmoniji.
Na vzhodu plapolajo
svileni oblaki
in sredi njih je moje srce
zgubljeno.

Olga Knez Stojkovič

DAN

Jutro
mi je dalo dež,
da lahko posejem
semena večnosti.
V opoldanskem soncu
sem pobiral plodove,
dozorele in sočne.
Stemnilo se mi je pred očmi.
Prepad.
Prepad.
V bučni grozi sem izkopal
bisere iz očesnih jamic.
V pričakovanju večera
mi otroci nosijo
košare cvetja in prižigajo
drobne lučke jeseni...

Vera Pejović

CIKLAMA

Bori in dolina,
to je središče
mojega otroškega spomina.
Ob boru - kamen,
v kamnu - železo.
In zraven - ciklama,
samotno sama.
— — —
Krotim bele konje
brez jezdecev,
solim morje neučakano,
kljubujem bonaci prebujeni,
zorim jagode.
— — —
Zaprto v tekst,
sploščenost v zaprtost uda,
pranje saj -
nezmožnost vrnitve v belo.
Kostanjev cvet.
(rdeč)

Tokrat smo iz kupčka poslanih pesmi mlajših avtorjev naredili le izbor in to zaradi tega, ker se nam je zdela marsikatera pesem še nedorasla za objavo. Kljub temu pa naj bodo pričujoče pesmi spodbuda avtorjem za nadaljnje ustvarjalno delo.

Kvalifikacije za nogometno EP »under 21«

Skromen začetek Italijanov

ITALIJA - ŠVICA 1:1 (1:0)

STRELCA: Taddei v 43. min. (avtogol), Stoll v 80. min.
ITALIJA: Lorieri, Ferrara, Maldini, Zanoncelli, Benedetti, Costacurta, Berti, Onorati, Giunta (od 54. min. Lerda), Notaristefano (od 80. min. Gazzaneo), Comi.
ŠVICA: Tschudin, Rey, Widmer, Haebj, Sauthier (od 38. min. Putzer), Tornare (od 70. min. Flury), Andermatt, Stiel, Stoll, Taddei, Kunz.
SODNIK: Azzopardi (Malta); GLEDALCEV: približno 8 tisoč.

EMPOLI (Firence) — Mladi Italijani pod vodstvom novega trenerja Maldinija niso najbolje pričeli svojo pot v okviru kvalifikacij za evropsko prvenstvo. Na domačem terenu in poleg tega proti nasprotniku, kot je Švica, ki gotovo ne sodi v evropski vrh, bi morali le iztržiti kaj več kot samo neodločen izid.

Zlasti v prvem polčasu »azzurri« niso blesteli, čeprav so prav v tem delu tekme povedli. Italijani se očitno niso znašli, saj so tokrat šele drugič igrali skupaj (prvič so se srečali na tekmi z Avstrijo, ko se je končalo brez gola), Švicarji pa so pokazali, da so dobro pripravljeni in še kar uigrani (za sabo imajo neodločen izid v gosteh na Švedskem in lepo zmago proti Por-

tugalski). Kljub vsem pomanjkljivostim zlasti na sredini pa so proti koncu prišli do gola: Onorati je izvedel prosti strel, a žogo je Taddei nesrečno preusmeril v lastno mrežo.

V drugem polčasu je Maldinijevo moštvo le pokazalo napredek, toda ko je proti koncu že kazalo, da se rezultate bo več spremenil, so Švicarji izenačili.

SKUPINA 2

LESTVICA

Švica	3	1	2	0	4:2	4
Italija	1	0	1	0	1:1	1
Švedska	1	0	1	0	0:0	1
Portugalska	1	0	0	1	1:3	0

PRIHODNJA TEKMA ITALIJE
11. 2. 1987 Portugalska - Italija

Nogomet: danes v Genovi (14.30)

Zaostala tekma A lige med Sampdorio in Milanom

GENOVA — Danes bo v Genovi prvenstvena nogometna tekma A lige med Sampdorio in Milanom, ki so jo 9. t. m. prekinili v 35. min., ker se je sodnik D'Elia poškodoval. Izid je bil tedaj 1:1.

Tekmo bo prenašala italijanska TV s pričetkom ob 14.25.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi za eno kolo izključila Chiodinija (Brescia) in Della Scalo (Empoli).

V B ligi je prejel prepoved igranja kar za tri kola Valentini (Cagliari). Za dve koli je izključen Cuttone (Cesena), za eno kolo pa so izključeni: Ballardini (Modena), S. Di Chiara in Vanoli (Lecce), Lucchetti (Vicenza), Terracenera (Bari) in Turrini (Sambenedettese).

Nogomet: četrtfinale jugoslovanskega pokala

Favoriti v polfinale

Včeraj so odigrali povratna srečanja v jugoslovanskem nogometnem pokalu. Presenečenj ni bilo in tako so se favoriti uvrstili v polfinale.

Hajduk je v Subotici premagal domače moštvo Spartaka z 2:1. Za Splitčane je bil dvakrat uspešen Vulić, za domačine pa je dal gol Kuntić.

Rijeka se je v nadaljnje kolo uvrstila po enajstmetrovkah (4:2). Kot prvo srečanje v Sarajevu se je tudi včerajšnje na Reki končalo brez zadetkov. Brez težav pa se je v polfinale uvrstila C. zvezda, ki je po domači zmagi z 1:0 včeraj odpravila Osiječane kar s 3:0 (strelci: Janković, Stojković iz enajstmetrovke in Cvetković). Polfinalist pa je tudi Budućnost, ki je sicer včeraj v Kragujevcu proti Radničkemu izgubila z 0:1 (strelec Simić). Titograščani pa so v prvi tekmi slavili kar s 4:0.

Polfinalisti so torej: Hajduk, C. zvezda, Rijeka in Budućnost.

Najprej je v 77. min. Lorieri moralodložno posredovati po strelu Flurija, zatem pa ni ustavil žoge po prostem strelu Andermatta, Stoll je bil prisebenjši od Benedettija, ki se je znašel z žogo pod nogami in je usnje potisnil v mrežo. Lahko vsekakor rečemo, da je neodločen izid pravičen za obe ekipe.

Poleg tekme med Italijo in Švico je bilo včeraj še nekaj kvalifikacijskih srečanj za evropsko prvenstvo »under 21«. V skupini 3 je Vzhodna Nemčija z 1:0 premagala Francijo. Lestvica te skupine je naslednja: NDR (2 tekmi) 3 točke; SZ (1) 2; Norveška (2) 1; Francija (1) 0. V skupini 8 bi morali odigrati tekmo med Bolgarijo in Nizozemsko, vendar so jo odložili na danes, ker zaradi slabih vremenskih razmer Nizozemci niso dopotovali v Sofijo.

V okviru kvalifikacij za olimpijske igre v Seulu pa je v skupini 5 Avstrija s 3:2 premagala Belgijo. Lestvica: ČSSR (1 tekma), Avstrija (1) in Belgija (3) 2 točki; Jugoslavija (0), Finska (1) 0.

Tragedija v Heyselu: težke kazni za italijanske navijače

BRUSELJ — Proces v Bruslju zaradi tragedije na finalnem pokalnem srečanju med Juventusom in Liverpoolom se je končal s težkimi kaznimi proti trem italijanskim navijačem. 23-letnega Umberta Salussoglijo so obsodili na dve leti zapora, 26-letna Claudia Arditina in Franca Spedicata pa na 15 mesecev zapora.

Tenis masters v New Yorku: Raffaella Reggi izgubila

NEW YORK — Italijanka Raffaella Reggi je izgubila v prvem kolu teniškega turnirja masters v New Yorku. Italijanko je premagala Američanka Pam Shriver (št. 5 na svetu) s 6:3, 6:1. Srečanje je trajalo manj kot 60 min.

V drugo kolo sta se po pričakovanju uvrstili Martina Navratilova in Hana Mandlikova. Navratilova je premagala Švedinjo Caterino Lindqvist s 6:3, 6:0, medtem ko je Mandlikova odpravila Američanko Terry Phelps s 6:2, 6:4.

Kvalifikacije za nogometno EP

Francija v težavah

V okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo so včeraj odigrali tri srečanja.

V skupini 3 se Franciji slabo piše. V svojem tretjem nastopu, proti Vzhodni Nemčiji, je sicer iztržila neodločen izid na tujem, vendar je došlej zbrala vsega skupaj dve točki in ima vse manj upanja, da se bo uvrstila na zaključni del. Tekma proti NDR ni bila posebno zanimiva. Domačini so vseskozi pritiskali, vendar so prav gostje napravili najlepše priložnosti (še največji sta imela Platini in Papin). Prav na koncu bi lahko Nemci tudi povedli, a je Ayache zadnji trenutek rešil mrežo pred Richterjem.

SKUPINA 3

DOSEDANJI IZIDI

Islandija - Francija 0:0

Islandija - SZ 1:1

Norveška - NDR 0:0

Francija - SZ 0:2

SZ - Norveška 4:0

NDR - Islandija 2:0

NDR - Francija 0:0

LESTVICA

SZ	3	2	1	0	7:1	5
NDR	3	1	2	0	2:0	4
Islandija	3	0	2	1	1:3	2
Francija	3	0	2	1	0:2	2
Norveška	2	0	1	1	0:4	1

PREOSTALI SPORED

29. 4. 87 Francija - Islandija in SZ - NDR; 3. 6. Norveška - SZ in Islandija - NDR; 16. 6. Norveška - Francija; 9. 9. SZ - Francija in Islandija - Norveška; 23. 9. Norveška - Islandija; 10. 10. NDR - SZ; 14. 10. Francija - Norveška; 28. 10. SZ - Islandija in NDR - Norveška; 10. 11. Francija - NDR.

Tudi srečanje med Nizozemsko in Poljsko (skupina 5) se je končalo brez gola. Nizozemci so sicer silovito začeli, vendar niso nikoli spravili v zadrego gostov, ki so se v glavnem branili. Šele v drugem polčasu bi domačini lahko tudi povedli, vendar so dve lepi priložnosti napravili.

SKUPINA 5

DOSEDANJI IZIDI

Madžarska - Nizozemska 0:1

Poljska - Grčija 2:1

Grčija - Madžarska 2:1

Nizozemska - Poljska 0:0

LESTVICA

Poljska	2	1	1	0	2:1	3
Nizozemska	2	1	1	0	1:0	3
Grčija	2	1	0	1	3:3	2
Madžarska	2	0	0	2	1:3	0
Ciper	0	0	0	0	0:0	0

PREOSTALI SPORED

3. 12. Ciper - Grčija; 21. 12. Ciper - Nizozemska; 14. 1. 87 Grčija - Ciper; 8. 2. Ciper - Madžarska; 25. 3. Nizozemska - Grčija; 12. 4. Poljska - Ciper; 29. 4. Grčija - Poljska in Nizozemska - Madžarska; 17. 5. Madžarska - Poljska; 23. 9. Poljska - Madžarska; 14. 10. Madžarska - Grčija in Poljska - Nizozemska; 28. 10. Nizozemska - Ciper; 11. 11. Ciper - Poljska; 2. 12. Madžarska - Ciper; 16. 12. Grčija - Nizozemska.

Tudi Belgija (skupina 7) se ne more preveč veseliti, potem ko je na domačem terenu proti solidni Bolgariji izborila le točko. V tej tekmi, z razliko od prejšnjih dveh, pa sta padla dva gola. Prvi so povedli domačini, vendar so zatem Bolgari po vrsti lepih priložnosti izenačili. Pritisk Belgijcev v zadnjih 30 minutah ni rodil nobenega sadu.

SKUPINA 7

DOSEDANJI IZIDI

Škotska - Bolgarija 0:0

Belgija - Irska 2:2

Luksemburg - Belgija 0:6

Irska - Škotska 0:0

Belgija - Bolgarija 1:1

LESTVICA

Belgija	3	1	2	0	9:3	4
Škotska	3	1	2	0	3:0	4
Irska	2	0	2	0	2:2	2
Bolgarija	2	0	2	0	1:1	2
Luksemburg	2	0	0	2	0:9	0

PREOSTALI SPORED

18. 2. 87 Škotska - Irska; 1. 4. Bolgarija - Irska in Belgija - Škotska; 29. 4. Irska - Belgija; 30. 4. Luksemburg - Bolgarija; 20. 5. Bolgarija - Luksemburg; 28. 5. Luksemburg - Irska; 9. 9. Irska - Luksemburg; 23. 9. Bolgarija - Belgija; 14. 10. Škotska - Belgija in Irska - Bolgarija; 11. 11. Belgija - Luksemburg in Bolgarija - Škotska; 2. 12. Luksemburg - Škotska.

Košarka: sinoči v prijateljski tekmi »Azzurri« brez težav

Italija - ČSSR 83:67 (47:44)

ITALIJA: Montecchi 4, Gentile, Magnifico 7, Tonut 2, Niccolai 3, Brunamonti 4, Iacopini 3, Binelli 7, Riva 14, Morandotti 16, Costa 21, Carera 2.
ČSSR: Skala 6, Mihalko 5, Havlik 14, Kovar 4, Boehm 8, Okac 5, Maticky 12, Hanaček 4, Dietl 6, Vyorál 5.
SODNIKA: Zanon in Cazzaro iz Benetk. PM: Italija 23:30; ČSSR 10:18. 3 TOČKE: Italija 2:2; ČSSR 7:13. PON: Havlik. GLEDALCEV: 5.000.

SIENA — V sinočnjem prijateljskem srečanju je italijanska košarkarska reprezentanca brez težav premagala Čekoslovsko, ki je bila enakovredna Italijanom le v prvem polčasu. V nadaljevanju pa so »azzurri« prevzeli pobudo in si kaj kmalu priigrali zanesljivo prednost, tako da je trener Bianchini lahko zvrstil na igrišču vse razpoložljive igralce.

Druga zmaga »plavih« na turneji po ZDA

LEIXINTON — V svojem četrtem nastopu na turneji po ZDA je včeraj jugoslovanska košarkarska reprezentanca dosegla pomembno zmago proti močni vseučiliški vrsti Kentuckyja s 76:74 (37:30). Najboljši strelec srečanja je zopet bil Dražen Petrović, ki je to-

krat dosegel 32 točk (od teh 6 trojk). Drugi najboljši strelec pa je bil Čutura (15). Tekmo si je ogledalo kar 24.000 ljudi.

»Plavi« so doslej na turneji dosegli dve zmagi, zabeležili pa dva poraza.

Stefanel v soboto v Perugii

RIM — Italijanska košarkarska zveza je dokončno sklenila, da bo srečanje prvenstva A-2 lige med ekipama Corsa Tris in Stefanelom v soboto ob 18. uri v Perugii. Kot je znano, ima društvo iz Rietija svoje igrišče diskvalificirano in zveza ni sprejela priziva. Za Tanjevićevo moštvo bo gotovo to lepa prednost.

Peterson na zatožni klopi

BOLOGNA — Izjave, ki jih je dal trener milanskega društva Tracer Dan Peterson po nedeljski prvenstveni tekmi so vzbudile v italijanskih košarkarskih krogih val ogorčenja. Potem ko so ameriškega trenerja že načeli predsedniki, košarkarska zveza in drugi, je včeraj izdalo uradno sporočilo tudi združenje italijanskih košarkarskih igralcev. Združenje se je predvsem zavzelo za igralca Lanzo, ki ga je Peterson označil kot »provokatorja«.

Po 2. mestu na avtomobilskem rallyju po Angliji

Alen (lancia) prehitel Kankkunena

BATH (Anglija) — Z drugim mestom, ki ga je osvojil na pravkar zaključenem rallyju po Angliji, se je Finec Marku Alen prebil v vodstvo na skupni lestvici pilotov za SP, na kateri mu rojak Kankkun sledi le s točko zaostanka.

Boj za zmago na rallyju po Angliji je bil negotov vse do predzadnje posebne preizkušnje, nakar je Alen uvidel, da bi moral preveč tvegati, da prehiti Salomena in se je raje zadovoljil s tem, kar je že dosegel. Na tretje mesto se je prebil prav Kankkun, ki je izkoristil odstop Ericcsona (lancia). Na cilj je od skupno 150 tekmovalcev, ki so začeli dirko, prišla točno polovica.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Salonen in Harjanne (Fin.) peugeot v 5.21'11"; 2. Alen in Kivimaki (Fin.) lancia po 1'22"; 3. Kankkun in Piironen (Fin.) peugeot 6'05"; 4. Sundström in Silander (Fin.) peugeot 6'31"; 5. Grundel in Melander (Šve.) ford 8'21".

LESTVICA PILOTOV ZA SP: Alen 104, Kankkun 103, Salonen 63, Biasion (lancia) 59.

Tekmovalce sedaj čaka rally Olympus v ZDA, ki bo od 4. do 7. decembra.

Ameriški pokal

FREMANTLE (Avstralija) — Na 10. regati med branitelji Ameriškega pokala je največje presenečenje pripravila South Australia, ki je bila že na tem, da sploh odstopi, a si je tokrat privoščila celo Australio 4. Lestvica je sedaj naslednja: Kookaburra III 29 točk; Kookaburra II 21; Australia IV 20; Australia III 10; South Australia 8; Steak'n Kidney 0.

Rono na svobodi

NEW YORK — Po posredovanju mednarodne atletske zveze, ki je plačala zahtevano kavcijo, je sodišče v New Jersey spustilo na svobodo svetovnega prvaka v teku na 3.000 m in 3.000 m ovire, Henryja Rona. Atletu so aretirali zaradi goljufije. Poleg tega je Atletska zveza ponudila Ronu pomoč, da se reši sužnosti alkohola.

Poraz Italijank

SEUL — Po spodbudni zmagi proti Japonski je italijanska ženska odbojarska reprezentanca na »Korea cup« s 3:1 (15:8, 13:15, 15:12, 15:12) zgubila proti Peruju.

Na šahovski olimpiadi

Remi Jugoslavije s Sovjetsko zvezo

DUBAI — V nadaljevanju šahovske olimpiade v Dubaiu je Jugoslavija včeraj izenačila s favorizirano SZ z 2:2. To je prvi remi po 16 letih samih porazov, ki so ga osvojili Jugoslovani proti SZ.

Naj omenimo, da je Ljubojević premagal bivšega svetovnega prvaka Karpova.

V ženski konkurenci pa so Jugoslovanke izgubile proti Sovjetinjam z 1:2.

N. tenis: mednarodno prvenstvo Jugoslavije

NOVI SAD — Od danes se bo v Novem Sadu pričelo mednarodno namiznoteniško prvenstvo Jugoslavije, na katerem bodo nastopile najboljše reprezentance Evrope in tudi svetovni prvaki Kitajske.

Novosadska prireditelj gotovo sodi med letošnje najkakovostnejše turnirje na svetu sploh. Nastopili bodo tudi predstavniki iz Italije.

»Vseučiliščniki« pri Cossigi

RIM — Predsednik italijanske republike Francesco Cossiga je včeraj sprejel »azzurre«, ki so zmagali na univerzitetnih igrah v Kobeju. Srečanje je bilo v okviru 40-letnice CUS.

Košarkarice senožeškega Cimosia odlično pričeale v republiški ligi

V vedno bolj popularnem športu v Sloveniji, ženski košarki, ki jo na Primorskem goje v občini Sežana, Desklah in Cerknici, so odigrali prvih pet kol v republiški ligi, v kateri nastopa senožeški Cimos in Cerknica, novinec v tem tekmovanju.

Dosedanja kola so že dala nekaj odgovorov glede na potek letošnjega prvenstva. Prva značilnost je gotovo velika izenačenost vseh ekip. Le tri ekipe, med njimi tudi Cerknica, ne morejo računati na višjo uvrstitev, vse ostale pa igrajo pomembno vlogo v prvenstvu. Med njimi je tudi senožeški Cimos, ki je odlično startal v letošnjem prvenstvu, v katerem nastopa že peto sezono zaporedoma. V petih kolih je štirikrat zmagal in izgubil le v Mengešu. V prvem kolu so mlade cimoske po odlični igri premagale Labod v Novem mestu (63:64). V naslednjem kolu je v Divači gostovala Cerknica. Cimos je bil zanesljivo boljši, čeprav ni ponovil igre iz Novega mes-

ta. Rezultat 65:48 govori o veliki premoči domačih igralk, ki so na drugem gostovanju zasluženno izgubile z eno najboljših moštveh v ligi, Mengešom. Naslednji gost v Divači pa je bila ekipa Jesenice, letošnji favorit prvenstva. Trener Cimosia Meden je še posebno pripravil ekipo na značilno igro odličnih Jeseničank, ki imajo v svojih vrstah visoke in zelo dobre centre ter odlične beke. Tekma je zbudila veliko zanimanja tudi med gledalci, ki so do dobra napolnili telovadnico osnovne šole Divača. Košarkarice Cimosia so zmagale in uspešne so bile tudi v naslednjih kolih.

Za takšen razplet prvenstva so zaslužne vse igralke, ki že več let izredno marljivo vadijo pod vodstvom trenerja Medena. Vse igralke so iz Divače in bližnje okolice in imajo za seboj že nekaj odličnih dosežkov. Več prvih mest na pionirskih tekmovanjih, 4. mesto v kategoriji kadetinj v pretekli

sezoni, uspešno igrajo tudi v letošnjih tekmovanjih mladink in kadetinj. Dolgoletno potrpežljivo delo z mladimi se že bogato obrestuje in če k temu damo, da ta zo prvo generacijo prihaja nov rod mladih igralk (vseh je v klubu 120), potem se za bodočnost ženske košarke na Primorskem ni bati (S. M.)

Na sliki: ekipa Cimosia, ki nastopa v 1. SKL. Od leve proti desni: prva vrsta: Nataša Gerzelj (1986), Vanja Bizjak (1970), Andreja Perhavec (1970), Nataša Mahnič (1969), Gordana Poplašen (1968), Mirjana Poplašen (1969). Druga vrsta: Marjan Suša (predsednik kluba), Manuela Ferenčič - Meden (1962), Lidija Čukljevič (1968), Vera Savli (1962), Katja Žvab (1970) in Igor Meden (trener). V ekipi nastopajo še naslednje igralke kadetske ekipe: Kristina Mislej, Ivanka Gajšek, Aleksandra Prekrsky, Nebrijana Roma, Zvezdana Poplašen, Maja Perhavec, Gordana Dodič.

Šport na Primorskem: po porazu Vozil Razočaranje v Novi Gorici: ekipa v klavrnem položaju

Navihači Vozil so v nedeljo pričakovali zanesljivo zmago svojega moštva in tudi igralci so jo napovedovali. Kaj drugega proti dotlej zadnjeuvrščenu Kovinarju in tekmeču za obstanek v ligi tudi ne bi smelo priti v poštev. Toda točki sta odšli v Maribor in Vozila so zdaj v klavrnem položaju. Koper pa je doma zaigral dobro in premagal Muro s 3:0.

Končalo se je tekmovalstvo jesenskega dela območne slovenske nogometne lige. Prvak je Izola, Solinar Piran je osvojil 3. mesto, Postojna četrto, Jadran Lama 6. in Primorje 12.

S prvenstvom so nadaljevali tudi odbojkarji in odbojkarice. V drugi zvezni ligi za moške je kanalski Saloni izgubil v Zagrebu, potem ko je imel zmago tako rekoč že v rokah. V ženski ligi so Novogoričanke zmagale v Dubrovniku. Prijetno so presenetile tudi Koprčanke z zmago v gosteh pri Tuzli. Primorski ligaš v slovenski ligi - Izola - je izgubil proti Narodnemu domu v Ljubljani.

V slovenski košarkarski ligi za moške so visoko zmago zabeležili Postojnčani v Domžalah, Kraški zidar je doma klonil proti Libeli, Koper pa proti kranjskemu Triglavu. Dobro se držijo košarkarice Cimos, ki so se z novo zmago povzpele na 1. mesto.

Rokometaši Astra Jadrana so doživeli že peti poraz, saj je na njihovem igrišču bil boljši tudi Usnjar. Pri dekletih so Ajdovke izgubile v Kočevju, primorski derbi v Izoli med Ferrotehno in Burjo pa je pripadel gostjem.

Omeniti velja še novico, da je novogoriški šahist Aljoša Grosar na mednarodnem šahovskem turnirju na Poljskem zasedel 5. mesto le s točko zaostanka za zmagovalcem. (DK)

V ponedeljek v Gorici Med nagrajenci tudi Katja Tommasi

V ponedeljek, 24. novembra, bo na sedežu Goriške hranilnice nagrajevanje športnikov, ki so se izkazali na zadnjih mladinskih igrah. Med nagrajenci je tudi članica KSD Vipava s Peči Katja Tommasi, ki se je uvrstila v državni finale v kotakanju.

Nagrajevanje, katerega se bodo udeležili tudi predstavniki šole in krajevnih ustanov, se bo pričelo ob 17.30.

komentar jadranskega trenerja petra brumna

Dobrodošel peti visoki igralec

Marsikdo bi po tekmi v San Donaju dejal: »To je Jadranova najboljša igra v novi sezoni.« Zmaga in to še na gostovanju, vpliva na razsodnost ocen. Moja ocena bo morda marsikoga razočarala, ne bi pa s treznejšim razmišljanjem nikomur želel zmanjševati zaslug pri doseženem uspehu. Na vsaki tekmi dosedaj smo eno ali dve tretjini srečanja odigrali podobno kvaliteto. Res je tudi, da smo na vseh dosedanjih tekmah imeli krajša ali daljša krizna obdobja. Tudi na zadnjem srečanju so bili prisotni padci v naši igri, vendar tokrat v prvem polčasu, kar k sreči ni vplivalo na končni rezultat. Še enkrat bom ponovil, da sem s pretežnim delom igre na srečanju z Montebelluno dosedaj najbolj zadovoljen in prav ta igra nam je pomagala pri nedeljskem uspehu.

Še nekaj stvari bi izdvojil, ki so bile pomembne za zmago. Že v najavi za to tekmo sem navedel, da se mi je tokrat lažje odločiti za taktiko igranja, kajti dve tekmi, ki smo ju odigrali v pripravljalnem obdobju, že postržeta z določenimi podatki. Ne bom rekel, da če bi poznal vse nasprotnike v naši ligi, bi Jadran imel stoprocentni izkupiček točk. Vendar bi igralcem in predvsem meni bilo sigurno lažje zastaviti načrt za po-

samezna srečanja, če bi nam bili nasprotniki bolj poznani.

Igra ekipe San Donà temelji na dveh nepreviških, hitrih in pri metih natančnih krilih. Če tega ne bi vedeli, bi nam ta dva igralca dala vsak po deset točk več in mi bi tekmo izgubili. Standardno dobrima obrambnima igralcema, kot sta Walter Sosić in Peter Žerjal, zadana naloga ni bila neizvedljiva, do dobra sta namučila najboljša nasprotnikova košigralca in zmanjšala njun učinek.

Zelo dobrodošel nam je bil, po precejšnjem odmoru, peti visoki igralec, skakalec Peter Štoka. Ob normalnem deležu ostalih štirih, nam je ta peti še kako manjkal pri skok igri. Pri tem sploh ni važno število točk, važna je večja sigurnost ostalih igralcev, ki, če zgrešijo met, vedo, da je tam pod košem nekdo, ki bo z uspešnim skokom in ujetjo žogo njihovo napako popravil. Čeprav smo dali 99 točk, nihče od igralcev ni zadeval v serijah, za vsak koš smo se morali zelo potruditi. Zaradi slabega procenta uspešnosti meta je bil skok na odbito žogo še toliko pomembnejši.

Tudi široko postavljena nasprotnikova obrambna formacija nam je ustrezala. To sta po dogovoru izkoristila s temperamentnimi prodori Peter Žerjal in šele po glasnem opominjanju njegova menjava Marko Lokar. Pri tem zopet ni bilo pomembno njuno zaključevanje z metom, pač pa veliko število asistenc, ki jih je največ izkoristil Mauro. Sem trener, ki obrambno taktiko gradi pred-

vsem na napadalni mož-voja obrambi. Toda, ko sem letos prejel trenersko mesto članske ekipe, sem rekel, da bom spoštoval izkušnje nabrane v minulih tekmovaljih. V dogovoru med polčasoma je bilo izmenjanih nekaj vročih besed, ker so bila nekatera slaba obdobja v igri pripisana neprestanemu igranju omenjene obrambe. K zmanjševanju uspešnosti nasprotnikove igre v napadu pomagajo vsekakor tudi spremembe obrambne postavitve. Menil sem, da bi bila igra v conski postavitvi 2:1:2 ali 2:3 na tej tekmi zelo zahtevna naloga, kajti velika oddaljenost naših visokih igralcev od nasprotnikovih dveh najbolj razpoloženih kril, bi otežilo uspešno oviranje meta. In ko smo zaradi velikega števila osebnih napak bili prisiljeni sredi drugega polčasa opustiti obrambo mož-voja, so bili že prvi uspešni napadniki napadi proti conski obrambi še pravočasen opomin, da je to zelo garaška obramba, ki zahteva veliko volje in taktične podkovanosti. Ker pa so igralci v polčasu bili mnenja, da velja s to obrambno poizkusiti in, ker smo po začetnih težavah v nadaljevanju le uspešno preprečevali zaključke akcij iz za nas najbolj kritičnih mest, se je sprememba izkazala dobrodošla. Opomin meni, vendar opomin predvsem igralcem, kajti zgolj sprememba obrambe je premalo, o uspešnosti odločajo glava, srce ter noge in to vseh petih igralcev, ki so takrat na igrišču.

Upam, da bomo v nedeljo v Trstu zadovoljili moje, naše in vaše želje.

V soboto v Padovi

Zanimivo mednarodno srečanje v karateju

V Padovi bo v soboto zanimivo mednarodno srečanje v karateju, ki predstavlja pomemben korak k sodelovanju in spoznavanju med italijanskimi klubi in klubi iz naše matične domovine. V Padovo bo namreč dopotovala ekipa Karate kluba Emona iz Ljubljane pod vodstvom znanega mojstra v karateju, Japonca Takashija Tokuhishe, ki že vrsto let živi in dela v Ljubljani.

Ljubljansko zastopstvo se bo pomerilo z ekipo šole Ren Bu Kan iz Padove, ki jo vodi mojster v karateju Maurizio Marangoni, evropski prvak v karateju in tehnični direktor italijanske zveze v karateju.

Do pobude je prišlo po posredovanju našega rojaka Sergija Štoke, mojstra v karateju in učitelja Shinkai karate kluba iz Zgonika, ki se že dalj časa zavzema, da bi prišlo do krepitve tovrstnih stikov in tudi do čim tesnejšega sodelovanja s slovensko reprezentanco.

Informacije za ogled srečanja lahko zainteresirani dobijo med urami treninga v športno kulturnem centru v Zgoniku, in sicer danes in jutri od 18. do 19. ure ali v popoldanskih urah (prav tako danes in jutri) na tel. številko 227342.

franko drasič o meblovih tekmah

Zmaga v Trevisu pomembna predvsem za vzdušje v ekipi

Sobotna zmaga proti Trevisu s 3:0 nam je bila izredno koristna ne samo zaradi lestvice, ampak predvsem zaradi vzdušja, ki nam ga je ta rezultat prinesel v ekipo. Ne zanikam namreč dejstva, da je bilo ozračje v našem taboru po dveh zaporednih negativnih zavrtljajih precej zakrbljujoče. Dekleta so jasno pokazala občutek negotovosti in treme tudi na treningih. Tudi sobotna tekma se je začela pod takim psihološkim pritiskom. Delni rezultat 7:0 za nasprotnice res ni bil spodbuden, vendar priznati moram, da so igralke tokrat dobro reagirale, predvsem po zaslugi Vesne Klemše, ki je s serijo servisov v skoku privedla Meblovo ekipo do izenačenja. Odtlej pa je bila igra vedno v naših rokah in končni rezultat ni bil nikoli v dvomu.

Vstop Mire Grgič, ki je prvič zaigrala po hudi poškodbi, je dala naši ekipi večjo dinamiko. Značilnost je igralke je namreč taka, da rešuje nemogoče žoge in da vsako napako svojih igralok uspešno popravi. Zaradi tega so tudi druge

igralke bolj gotove na igrišču. Še vedno primanjkuje našim igralkam določena samozavest. Pred vsakim dotikom žoge opazam neodločnost in negotovost, kar seveda privede do neljubih in naivnih napak. To pomanjkljivost bo treba še popraviti in naslednja tekma proti zadnjeuvrščenu Cervignanu nam daje možnost, da se te psihološke treme iznebimo, vendar ne smemo pa nasprotnika podcenjevati. Tako ravnanje nas je dragoceno stalo že v prejšnjih prvenstvih, ko smo izgubili proti objektivno slabšemu nasprotniku.

Naslednje kolo bo vsekakor izredno zanimivo, saj bo osrednja tekma v Moglianu, kjer gostuje Tregarofani. Končno bomo spoznali pravo moč padovanske ekipe, ki ni še izgubila seta v tem prvenstvu. Tudi Nervesa ne bo imela lahkega dela v Fiessu, kajti znano je, da domača ekipa igra v svoji tesni telovadnici povsem drugače kot v gosteh. Ni nemogoče torej, da bomo imeli v soboto samo še eno nepremagano ekipo. To bi bilo tudi glede stanja na lestvici bolj umestno. Po dosedanjem tehničnem prikazu lestvica ne odraža realne moči v prvenstvu. Po mojem mnenju vodeča trojica ni tako močna, da bi imela kar štiri točke prednosti pred zasledovalci.

igor orel o tekmah vala kmečka banka

Občudoval sem zagrizenost naših

Mnogi so mislili, da bo Val Kmečka banka proti CUS iz Trsta zlahka prišel do novih točk. Med temi so verjetno bili tudi sami goriški igralci. Bili so nemotivirani, to je bilo jasno videti v prvem setu. Od petnajstih točk, ki jih je osvojil nasprotnik, so mu jih skoraj polovico podarili sami valovci s šestimi popolnoma zgrešenimi sprejemi. Naslednjih pet točk so igralci Vala Kmečka banka podarili z udarci v »out«, ko je nasprotnik imel servis. Če k temu dodam še osem slabih sprejemov, je jasno, zakaj tako gladek poraz v prvem setu.

Izid sta odločila drugi in tretji niz. Naši fantje so s požrtvovalnostjo in srčnostjo nadoknadili tehnične pomanjkljivosti ter od morebitnega 3:0 za nasprotnika izid spremenili v delni 2:1 v svojo korist. Čeprav je bilo videti napak na eni in drugi strani mreže (kar je bilo na sploh značilnost sobotnega spopada), sem občudoval zagrizenost domačih odbojkarjev. Temu gotovo botruje izredno sproščeno in prijateljsko vzdušje, ki vlada v ekipi. Upati je le, da se bo tako razpoloženje nadaljevalo in še stopnjevalo, kar je izrednega pomena za vsako odbojkarško ekipo. Če bodo naši tako nadaljevali skozi vse prvenstvo, si upam trditi, da bodo valovci pripravili svojim šte-

vilnim privrzcem prijetna presenečenja.

Zadnja dva niza sta dokazala, da obe ekipi primanjkuje kondicije za pet setov. Na srečo je Val Kmečka banka popolnoma popustil v četrtem setu, CUS pa v petem, odločilnem. V zadnjih dveh nizih je bila odbojka na zelo nizki kakovostni ravni.

V soboto sem med tekmo vodil statistiko in po analizi ugotovil, da je Val Kmečka banka zelo malo posluša »penalov« iz centra. To pomeni, da je nasprotnik učinkoviteje postavljaj blok v conah štiri in dve (to je na krilih). Zato je goriški napad večkrat naletel na blok ali je bil prisiljen grešiti.

Na koncu še ugotovitev (pozitivna), da je bila telovadnica v Standrežu v soboto spet nabito polna. Sedel sem med najmlajšimi privrzcenci goriške ekipe, ki z najrazličnejšimi sredstvi zvesto spodbujajo svoje ekipo. Rad bi jih samo podučil, da med navijanje za svojo ekipo ne sodijo žalitve na račun sodnika in niti na račun nasprotnika.

Od ostalih rezultatov četrtega kola najbolj izstopa gladka zmaga v samih treh setih Volley Gioc nad Rangersom, in to kar sredi Vidma. To potrjuje moje lastne ocene na račun ekipe iz Belluna, ki s to zmago prevzema vlogo prvega favorita za napredovanje.

V petem kolu gostuje Val Kmečka banka v Bassanu del Grappa pri ekipi GS Pallavolo, ki ima dve točki manj od Goričanov. Ali se nam obeta presenečenja na tujem?

Po medvaškem prvenstvu Krasa

Glavna značilnost: množična udeležba

Z družabnim večerom in nagrajevanjem je dokončno padel zastor nad medvaškim prvenstvom, ki ga je ŠK Kras letos organiziral ob 25-letnici ustanovitve.

V uvodnem nagovoru je v imenu organizacijskega odbora spregovoril predsednik društva Zvonko Simoneta. Orisal je pozitivne in negativne plati te množične prireditve, na kateri je letos sodelovalo kar 265 članov šestih vasi (205 je bilo moških in 60 žensk). Prva ocena, je nadaljeval Simoneta, ki jo lahko damo po bežnem pregledu sodelujočih, je vsestranski uspeh, ki je preseegal vsa pričakovanja.

»Mislim, da smo povsem uspeli uresničiti vse cilje, ki smo si jih zadali, in rezultati tega prvenstva so nadvse spodbudni. Takoj pa moram pristaviti, da smo se v začetku nekoliko bali, ko smo izbrali formulo tekmovalstva in možen pristop tekmovalcev k tej pobudi. Danes, ko gledamo nazaj, pa lahko upravičeno in s ponosom trdimo, da je bil naš strah zaman. Prebivalci naših vasi so dokazali dokajšnjo zrelost in pravilno razumeli smisel te iniciative.« je dejal predsednik in za zaključek navedel še nekaj statističnih podatkov.

Največ udeležencev je prijavil Repen (skupno 66), sledijo: Briščiki (50), Salež (42), Zgonik (39), Gabrovec (37) in Samatorca (32). Število udeležencev po posameznih panogah je naslednje: vlečenje vrvi 80 tekmovalcev in tekmovalk; rusko kegljanje 66, namizni tenis 48, briškola in bližanje 46, rokomet 45, mali nogomet 44, balinanje 37, tenis 28, tek 27. Tekmovalci z največjim številom nastopov: moški: Mirko Sardo (Samatorca) v osmih disciplinah, Eligij Kante (Gabrovec) in Zdravko Skupek (Zgonik) v sedmih disciplinah, Peter Milič (Briščiki) v šestih

disciplinah, ženske Sonja Milič (Samatorca) v petih disciplinah, Liljana Kralj (Salež) in Tamara Blažina (Zgonik) v štirih disciplinah, Nataša Škrk (Salež) in Jasna Jurečič (Salež) v treh disciplinah. Glede števila osvojenih točk, jih je največ osvojila Sonja Milič (Samatorca) 24, nato so po posameznih vaseh osvojili največ točk: za Gabrovec Silvana Trampuž in Boris Štoka (vsak po 18), za Briščiki Jaro Kozlovič (18); za Repen Mario Šuc (18); za Zgonik Ivo Gruden in Adam Simoneta (17); za Salež Robi Milič (14).

Na koncu so predstavniki šestih sodelujočih vasi prejeli pokale, letošnjemu zmagovalcu medvaškega prvenstva Repnu pa je šla v trajno last lepa trofeja ŠK Kras.

URADNA KONČNA LESTVICA: 1. Repen 97 točk; 2. Samatorca 70; 3. Briščiki 34,50; 4. Gabrovec 50,25; 5. Salež 42,25; 6. Zgonik 31. (Z. S.)

obvestila

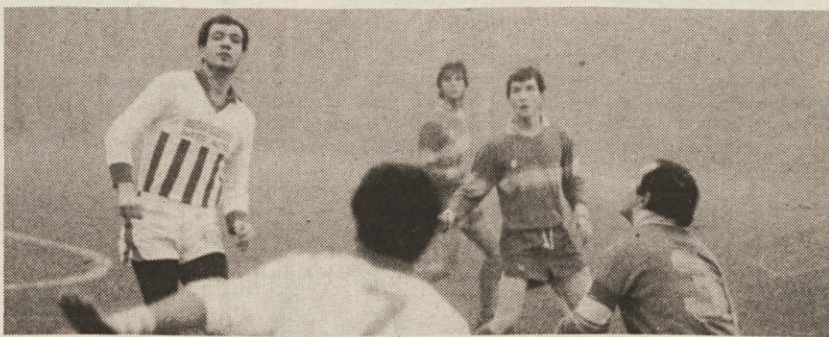
TENIŠKI ODESK GAJE priredi jutri, 21. t. m., ob 20. uri, v restavraciji Furlan letno društveno večerjo za člane in prijatelje. Prijave po tel. šte. 814322 (Corbo) do 19. t. m.

PLAVALNI KLUB BOR obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest v skupini plavalne šole, namenjene otrokom neplavalcem. Informacije po tel. 823293.

SPDT obvešča, da je predsmučarska telovadba za člane in druge interesente ob petkih, ob 20.30 v telovadnici liceja Prešeren.

ob robu naših nogometnih igrišč

Številčna prednost ni vedno... prednost

Kras je tudi proti Giarizzolam iztržil obe točki

Je igralec več prednost ali ne? Odgovor bi moral biti samo pritrdilen, in vendar... Kljub številčni prednosti je na primer kriška Vesna pred tremi nedeljami (in njena prednost ni trajala le nekaj zadnjih minut, temveč večji del srečanja) samo remizirala z Zarjo, v nedeljo pa je celo izgubila proti Primorju, ki je dobrih 50 minut bilo brez izključenega Husuja. Kriški trener Petagna je menil, da številčna premoč ni vedno prednost in to svoje mnenje utemeljil z besedami, da nasprotnik v takih primerih podeseteri moči, nekateri njegovi nogometaši pa se zbežajo, ko nimajo pred sabo nasprotnika, katerega bi morali paziti. Razlaga je verjetno še nekoliko bolj zamotana, saj treba upoštevati več okolištin. Najprej seveda to, kdaj pride do izključitve, v začetku srečanja ali bolj proti koncu, ko je časa, da se to izkoristi, bolj malo, saj v nogometu goli ne padajo kot na primer pri rokometu, ko je številčna prednost lahko vsak trenutek odločilna. Nadalje, ni vseeno, kakšen je trenutni izid. Če ekipa, ki izgublja, ostane z možem manj, ji ver-

jetno ostane kaj malo upanja, da bo prišla do ugodnega izida. Če je rezultat izenačen, pa se res zna zgoditi, da je lahko v prednosti prav tisti, ki ima igralca manj. Zapre se na svojo polovico igrišča in čaka, da nasprotnik napada, češ, sedaj je prilika, da zmaga. Prostora za protinapade tako ne manjka in ravno to se je zgodilo na omenjenih dveh derbijih. Kljub temu pa menimo, da bi se s pametno taktiko le morala izkoristiti številčna prednost. Takole pa meni nekaj trenerjev naših nogometnih ekip:

Krasov trener Fulvio Ellini: »V polovici primerov je to lahko odločilno, v polovici pa tudi ne. Treba upoštevati več faktorjev, tudi psiholoških, položaj je različen od tekme do tekme, od ekipe do ekipe. Ta je lahko solidna, tehnično dobra, a če ji manjka značajnosti in se znajde z igralcem manj, nima več moči, da bi se še naprej borila in pusti, da gre, kot gre. So pa tisti, ki tekmo občutijo, ki jim ne manjka značajnosti, in torej v takih primerih potrjujejo moči, zagrizenost in če na pri-

mer v tistem trenutku izgublja, ali pa morajo na vsak način zmagati, taki so gotovo prikrasani.«

Ivan Horjak, trener Brega: »Če ekipa igra taktično zelo dobro, tudi z igralcem manj ne bi smela imeti težav, nasprotnik ne bi smel imeti prednosti (seveda govorimo o amaterskih prvenstvih, to ne velja za A ali B ligo). Nasprotnik si misli, da se je znašel v neadekvatni prednosti in se požene v napad, a to ne počenja kot bi moral, to dela brezglavo. Če se tisti, ki jih je le deset, dobro organizirajo ter se držijo trenerjevih navodil, ne bi smeli imeti težav. Seveda ne smemo pozabiti na značaj igralcev. Veliko pomeni, da tisti, ki so ostali na terenu, dajo vse od sebe in igrajo tudi za izključenega.«

Severino Kozina, trener Gaje: »Odvisno je od primera do primera. Ekipa, ki ostane v desetih, reagira, seveda če je enajsterica solidna, vsakdo da nekaj več, ravno obratno pa se dogaja z nasprotnikom, ki vidi, da je v prednosti. Tako ne škodi vedno ekipi, če ima igralca manj. Spomnim se samo, kako je bilo pred leti, ko niso še bile dovoljene menjave. Tedaj se je na primer poslal poškodovani igralec naprej, kjer naj ne bi niti škodil niti koristil, in večkrat se je zgodilo, da je prav ta dosegel gol. Sam sem kdaj pa kdaj skoraj pomislil, da bi bilo bolje, da nekoga ne bi bilo na terenu.« (db)

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija italijanske deželne nogometne zveze je za eno kolo izključila igralca Primorja Walterja Husuja. Pokrajinska nogometna zveza pa je sklenila, da zmago na tekmi cicibanov Altura - Zarja B prisodi Alturi z 2:0, ker se bazovsko moštvo ni predstavilo pravočasno na igrišču, poleg tega ji je odvzela še eno točko na lestvici.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 120 - din, naročnina za zasebnike mesečno 350 - din, letno 3.500 - din, za organizacije in podjetja mesečno 500 - din, letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

20. novembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

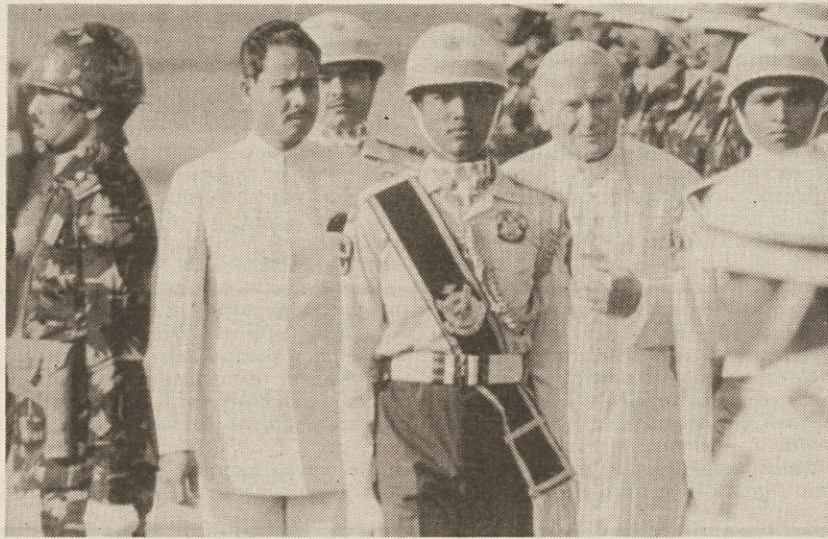
Janez Pavel II. je včeraj prispel v Dako

Bangladeš prva etapa papeževega potovanja po Aziji in Oceaniji

DAKA — Papež Janez Pavel II. je včeraj prispel v Bangladeš, prvo etapo njegovega obiska v šestih državah Azije in Oceanije, na katerem bo v dveh tednih obšel šest držav in preletel 50 tisoč kilometrov. Na letališču v Daki ga je sprejel bangladeški predsednik Husein Mohamed Eršad. Sicer pa bo papežev obisk v tej državi, v kateri živi 90 milijonov muslimanov in samo 180 tisoč katoličanov, zelo kratak: papež bo namreč že danes odpoval v Singapur. V tem dnevu je predvidena samo ena večja manifestacija, in sicer maša, kateri naj bi prisostvovalo 50 tisoč oseb.

Kot je že običaj ob papeževih obiskih, se je tudi tokrat Janez Pavel II. v letalu razgovarjal s častniki. Pozornost je bila osredotočena predvsem na možnost papeževega obiska v Sovjetsko zvezo in na Kitajsko. Vse kaže, da papež dopušča možnost svojega obiska v SZ, če ga bodo povabili predstavniki pravoslavne vere; šlo naj bi torej predvsem za potovanje z namenom »skupne molitve«, nikakor pa ne za pastoralno romanje v državo, v kateri z izjemo Litve ni katoličanov. Kar pa zadeva Kitajsko papež ni hotel govoriti o možnosti potovanja, na precizno vprašanje o »patriotični cerkvi«, ki na Kitajskem vzdržuje stike z oblastmi je papež dejal, da je Cerkev samo ena in s tem dejansko potrdil stike med Vatikanom in to skupino, o kateri je prevladala domneva, da se želi odcepiti od Vatikana. Tudi odnosi med Vatikanom in Kitajsko se torej vidno izboljšujejo.

Na sliki (Telefoto AP) papež z bangladeškim predsednikom Eršadom med pregledom častne straže na letališču v Daki.

Opozicija zahteva odstop južnokorejske vlade

SEUL — Seulski tisk je včeraj komentiral lažno vest o umoru predsednika Severne Koreje Kim Il Sunga z naslovi v stilu »Škoda, še je živ«. Kot znano, je vest o Kim Il Sungovem umoru razširil južnokorejski obrambni minister, ki jo je baje slišal zanjo od severnokorejskih vojakov na demarkacijski črti med obema Korejama.

Južnokorejska Nova demokratična stranka, ki predstavlja najmočnejšo vladno opozicijo, je že predsinočnim zahtevala odstop vlade z motivacijo, da se je država blamirala pred svetom.

Istočasno pa so predstavniki japonskega zunanje-ga ministrstva sporočili, da je Tokio na razpolago za izvedbo preiskave o razlogih, ki so južnokorejskega

ministra privedle do tega, da je sprožil celotno afero.

Tako japonski kot drugi opazovalci pa so vse bolj prepričani, da je Južna Koreja s prstom pokazala na Severno z namenom, da prekrije vse bolj razburkano stanje lastne notranje politike. Vlada predsednika Čun Doo Hwana se je namreč zadnje čase precej represivno lotila predvsem študentskih protestnih akcij in demonstracij. Še pred kratkim so aretirali 1.500 študentov, v glavnem pripadnikov univerzitetnega gibanja, ki se bori za demokratizacijo države ter za dokončno odpravo ameriških vojaških sil, nameščenih v državi od konca vojne s Severno Korejo.

Castagna je prišel h Cracolicciju, da bi se z njim pomenil o zajetni in menda nezakoniti kupčiji z drobnico, kmalu za njim pa so prispeli še Maccarrone, Franzé in Corsaro, vsi ovčerejci iz zaselka Motta Filocastro pri Limbadiju. Sprva sta si skočila v lase Cracolicci in Maccarrone, ki sta v zadnjem času kupila oz. prodala za 30-40 milijonov lir ovac, in se obdelovala z nožema, zatem je Cracolicci prijel za avtomatsko puško kalibra 12. Franzé in Castagna nista bila oborožena: prvi se je skušal braniti s krampom, ki so ga našli ob njegovem truplu z okrvavljenim primežem, vendar mu ni uspelo udariti Cracoliccija in podlegel je strelom. Cracolicci in Maccarrone sta se borila tudi v notranjosti hiše: Cracoliccija je zadelo v glavo in trup več nabojev iz pištole kalibra 7.65, Maccarroneja pa je pokončal deloma z nožem, deloma s puško. Cracolicci je bil svojčas obsojen na 21 let zapore zaradi umora iz leta 1967.

Na parlamentarni ravni se Čun Doo Hwanu upira predvsem najmočnejša stranka opozicije, ki se bori za revizijo ustave in zahteva uvedbo direktnih predsedniških volitev. Predsednik Čun zaenkrat ne namerava popustiti in obljublja, da se bo vsekakor leta 1988 odrekel vodstvu države.

Čeprav japonski tisk vse bolj zagovarja trditev, da celotna afero prikriva, poleg krize v vrstah južnokorejske vojske, tudi šibko stanje državnega gospodarstva, so zunanji opazovalci mnenja, da je Južna Koreja pravkar na tem, da bistveno izboljša svojo notranjo bilanco. Padec dolarja in trdnost jena sta namreč blagodejno uplivala na porast južnokorejskega izvoza.

Kraljičina ogrlica

25.

po Alexandru Dumasu
riše: Željko Lordanič

BRŽ SE JE ODPELJALA DO KARDINALA... BIL JE VEŠ BLEŠČEC OD VESELJA IN PONOSA... RES NO JE SPREGOVORILA

BOJIM SE, DA SO VAS VIDELI S KRALJICO V PARKU... SVETUJEM VAM, DA NE PREIZKUSATE POZORNOSTI GROFA DE PROVENCE!

OBLJUBITE MI, DA NE BOSTE SKUŠALI GOVORITI S KRALJICO VSAJ ŠTIRINAJST DNI. LAHKO PA JI NAPIŠETE PISMO IN JAZ JI GA BOM ODNESLA...

KARDINAL JE TAKOJ SEDEL IN NAPIŠAL PISMO, V KATEREM JE VZNESENO PRISEGAJ SVOJO LJUBEZEN...

TO PISMO SEM HOTE... KO BOSTA KRALJICA IN KARDINAL ZVEDELA, DA JE OGR-LICA PRI MENI, MI NE BOSTA MOGLA NIČ, KAJTI V ROKAH IMAM DOKAZ NJUNE SKANDALOZNE ZVEZE...

PRAV NIČ DRUGEGA JIMA NE BO PREOSTALO, KAKOR DA ME BOSTA PLUS-TILA MIRNO ODITI Z NEPRECE-LJIVIM BOGAST-VOM - Z DIAMANTNO OGR-LICO... RES KRAŠEN NAČRT!

TODA... OLIVA NE SME VEČ V DVORNI PARK...

ZVEČER JE CHARNY ČAKAL KRALJICO V PARKU, KAKOR STA SE BILA DOGOVORILA...

AH, TUKAJ STE, GOSPOD... SKRIVAJ SE V GRMOVJE IN OPAZUJVA, KAJ SE BO ZGODILO...

KRALJICA IN CHARNY NISTA VEDELA, DA JE JEANNE OPOZORILA OLIVO, DA JE NJUNA IGRA S KRALJICO IN KARDINALOM V NEVARNOSTI

AH... NOČOJ PA KOT NALAŠČ NE BODO PRIŠLI... TAKE NESREČE SE DOGAJAJO SAMO MENI...

Poplave v jugozahodni Angliji

Grofijo Devonshire v jugozahodni Angliji so zaradi večdnnevega deževja prizadele hude poplave, ki so povzročile veliko škode še zlasti v kmetijstvu, voda pa je preplavila tudi več stanovanjskih hiš (Telefoto AP)

Razkačeni očetje napadli policijo

MANAGUA — V noči od ponedeljka na torek je v revnem predmestju Manague prišlo do neverjetne »ljudske ustaje«. Približno 2.000 stanovalcev mestne četrti Georgij Dimitrov je napadlo in popolnoma uničilo urade tamkajšnje prostovoljne policije.

Glasnik sandinistične vlade je nočne izgrede označil kot »primer kolektivnega histeričnega napada«, ki ga je povzročilo lažno radijsko poročilo ilegalne postaje Radio 15 de septiembre.

Državni vodja sandinistične policije Doris Tijerino je izjavila, da gre za primer načrtnega širjenja lažnih protirevolucionarnih glasov. Ilegalci so namreč sporočili vest, da je vlada sprožila široko akcijo ugrabitve otrok z namenom, da iz njihovih teles sesajo kri. Kaj potem s krvjo, ni povsem jasno, sporočilo ilegalne radijske postaje pa je 2.000 očetov razumelo po pristno nagoni in jim je kajpak izjavi verjelo. Z gorjačami in kamenjem so zato napadli prvo policijsko postajo, ki jim je padla pod roke in jo uničili.

Svojim prostovoljnim kolegom je nato priskočila na pomoč policija, ki je le s težavo pomirila dvatisočglavo množico. To je baje prvi tovrstni primer, ki so ga zabeležili v Nikaragvi.

Uvedba »nove lire« bo stala 39 milijard

RIM — Uvedba »nove lire« bo stala 39 milijard lir. To so ocene, ki jih je opravila vlada in ki jih je sporočil poročevalec, socialistični senator Noci senatni komisiji za proračun v okviru razprave o tem predlogu. Zadevne postavke v državnem proračunu sicer ni, vendar pa iz osnutka državnega proračuna za leto 1987 izhaja, da je v postavitki za izdelavo posebnih kovancev, iz katerega bodo črpali sredstva za »novo liro«, na razpolago 39 milijard lir. Med razpravo je komunist Bollini vsekakor izrazil mnenje, da bodo stroški znatno višji. O vprašanju naj bi sedaj, zaradi križanja pristojnosti, razpravljali na skupni seji komisiji za finance in za proračun.

Na Trbižu zaplenili večjo količino heroina

TRBIŽ — Na mednarodnem vlaku Remus je včeraj na mejnem prehodu Trbiž obmejna policija zaplenila poldrug kilogram heroina in skupni vrednosti približno treh milijard lir. Mamilo je imel pri sebi indijski državljani Radzah Kumarasani, ki so ga seveda aretirali. Pozornost policistov je vzbudil njegov britanski potni list, za katerega so kasneje ugotovili, da je ponarejen. Kumarasani je baje pred nekaj dnevi prispel z letalom na Dunaj ter nato nameraval nadaljevati z vlakom potovanje v Rim. Na Trbižu so že nekajkrat v zadnjih mesecih zaplenili večje količine mamil iz česar sklepajo, da so trgovci z mamilami preusmerili del trgovine prav na pontabeljsko železnico.